

BIBLIOTECA PENTRU TOTI

MOLIÈRE

VICLENILE lui SCAPIN

TRADUCERE

DE

A. ALECSANDRESCU-DORNA

Scapin

BUCUREȘTI

Editura Librăriei LEON ALCALAY

CALEA VICTORIEI, 37

840 - 2 = 1910

5638020

BIBLIOTECA JUDEEANA

— CLUJ —

8661

6

563.802

PERSOANE

- Argante**, tatăl lui Octav și al Zerbinetei.
Geronte, tatăl lui Leandru și al Hiacintei.
Octav, fiul lui Argante și iubitul Hiacintei.
Leandru, fiul lui Geronte și iubitul Zerbinetei.
Zerbineta, egipteană, recunoscută fiică a lui
    Argante, iubita lui Leandru.
Hiacinta, fiica lui Geronte și iubita lui Octav.
Scapin, valetul lui Leandru.
Silvestru, valetul lui Octav.
Nerina, doica Hiacintei.
Carl, amicul lui Scapin.
Două purtători.

Scena se petrece la Neapole.

Cătită de mine
nu ziua de 2/11
Elena Bălăneanu

ACTUL I

Scena I

Octav, Silvestru

Octav. — Ah! ce veste urâtă pentru o inimă iubitoare! Ce chinuri de-acî nainte pentru mine! Ai aflat, Silvestru, în port, că tata se întoarce?

Silvestru. — Da.

Octav. — Că sosește chiar azi dimineață?

Silvestru. — Chiar azi dimineață.

Octav. — Și că vine hotărât să mă însoare?

Silvestru. — Da.

Octav. — Cu fata domnului Geronte?

Silvestru. — A domnului Geronte!

Octav. — Și că fata asta a fost trimisă de la Tarent aci, pentru aceasta?

Silvestru. — Da.

Octav. — Și tu ai aflat toate acestea de la unchiul meu?

Silvestru. — De la unchiul d-tale.

Octav. — Căruia tata i le-a comunicat printr'o scrisoare ?

Silvestru. — Printr'o scrisoare.

Octav. — Și unchiul acesta, zici tu, ne cunoaște toate afacerile ?

Silvestru. — Toate afacerile.

Octav. — Ah ! vorbește odată și nu mă lăasă să'ți scot cu cleștele vorbele din gură.

Silvestru. — Ce-am să mai spun ? Nu uiți nimic și spui lucrurile absolut așa cum sunt.

Octav. — Dă'mi un sfat cel puțin și spune-mi ce trebuie să fac în împrejurările acestea crude.

Silvestru. — Crede-mă, sunt tot atât de încurcat ca și d-ta, și așa avea eu însumi nevoie să fiu sfătuit.

Octav. — Afurisita asta de întoarcere mă omoară.

Silvestru. — Ca și pe mine.

Octav. — Când are să afle tata lucrurile, am să văd năpustindu-se asupra-mi o furtună de muștrări furioase.

Silvestru. — Muștrările n'ar fi nimic ; să dea Dumnezeu să fii chit cu atâta !

Dar mi se pare că eu am să plătesc mai scump nebuniile d tale; și văd cum se grămădește în depărtare un nour de lovituri de baston care are să se spargă în spinarea mea.

Octav. — O ! Doamne ! Cum să es din încurcătura în care sunt ?

Silvestru. — La asta trebuia să te gândești înainte de a intra în încurcătură.

Octav. — Ah ! Mă omori cu lecțiile tale nepotrivite cu vremea.

Silvestru. — Mă omori mai mult d-ta pe mine cu faptele d-tale nebunești.

Octav. — Ce să fac ? La ce să mă hotărâsc ? La ce leac să alerg ?

Scena II

Octav, Scapin, Silvestru

Scapin. — Dar ce e, d-le Octav ? Ce ai ? Ce se întâmplă ? Ce turburare e aci ? te văd neliniștit.

Octav. — Ah ! dragă Scapin, sunt pierdut, sunt disperat, sunt cel mai nenorocit dintre oameni.

Scapin. — Ce fel ?

Octav. — N'ai aflat nimic din ceea ce mă privește ?

Scapin — Nu.

Octav. — Tata sosește cu domnul Geronte și vor să mă însoare.

Scapin. — Ei și, ce e grozav în asta ?

Octav. — Vai ! Tu nu știi pricina neliniștei mele.

Scapin. — Nu ; dar atârnă de d-ta ca să o aflu îndată ; și sunt om care știu să consolez, om care mă interesez de afacerile tinerilor.

Octav. — Ah ! Scapin, dacă ai putea inventa ceva, dacă ai putea combina ceva care să mă scoată din chinul în care sunt, cred că ți-ași rămâne dator mai mult de cât viața.

Scapin. — La dreptul vorbind, sunt puțin lucrurile cari îmi sunt imposibile când vreau să mă amestec. De sigur că cerul mi-a dat un geniu destul de frumos pentru născocirea acelor gentilețe de spirit, acelor galanterii istețe cărora vulgul ignorant le dă numele de viclenii ; și pot spune fără să mă laud că încă nu s'a mai văzut om care să fie mai dibaciu meșter de șuruburi și intrigi, care să se fi făcut mai vestit ca mine în această nobilă meserie. Dar, pe legea

mea, meritul prea e neluat în seamă azi și am renunțat la tot, de când cu unele supărări de pe urma unei afaceri.

Octav. — Cum? Ce afacere, Scapin?

Scapin. — O întâmplare în care m'am certat cu justiția.

Octav. — Cu justiția?

Scapin. — Da. Am avut o încurcătură amândoi.

Octav. — Tu și justiția?

Scapin. — Da. S'a purtat foarte rău cu mine; și m'am săturat atâta de ingratitudea secolului, în cât m'am hotărât să nu mai fac nimic. Basta! povestește'mi totuși aventura d-tale.

Octav. — Știi, Scapin, că sunt două luni de când domnul Geronte și tata s'au imbarcat împreună spre a face o călătorie cu privire la un negoț în care interesele lor sunt amestecate.

Scapin. — Știu asta.

Octav. — Și că Leandru și cu mine am fost lăsați de părinții noștri, eu sub privigherea lui Silvestru și Leandru sub conducerea ta.

Scapin. — Da. M'am achitat foarte bine de însărcinarea mea.

Octav. — La câtă-va vreme, Leandru a întâlnit o tânără egipteană de care s'a amoretat.

Scapin. — Știu și asta.

Octav. — Cum suntem buni prieteni, mi-a destăinuit imediat dragostea lui și m'a dus să văz pe fata aceea, care mi se părù frumoasă, într'adevăr, dar nu atât cât vroia el să mi se pară. Nu'mi vorbea de cât de ea toată ziua, îmi exagerà în fiecă clipă frumusețea și grația ei, îmi lăuda spiritul ei și îmi vorbea cu aprindere de farmecele vorbirei cu ea, din care îmi spunea cele mai neînsemnate cuvinte, despre cari mă silea să spun că sunt cele mai de spirit de pe lume. Se supăra câte-o dată pe mine de a nu fi destul de simțitor la cele ce'mi spunea și mă invinuià mereu că eram indiferent față de focul dragostei.

Scapin. — Nu văd încă unde are să iasă istoria asta.

Octav. — Intr'o zi, când mă duceam cu dânsul la cei cari păzesc obiectul dorului lui, auzirăm într'o căsuță dintr'o stradă dosnică, unele plânsete amestecate cu multe suspine. Intrebarăm ce

e. O femeie ne spuse suspinând că putem vedea acolo ceva de plâns chiar pentru niște streini și că numai de n'am fi ne-simțitori vom fi mișcați.

Scapin. — Unde ajung toate astea ?

Octav. — Curiozitatea mă făcù să silesc pe Leandru de a vedea ce era. Intrarăm într'o odaie în care văzurăm o femeie bătrână pe moarte, având lângă ea o servitoare care se văită și o fată tânără înecată în lacrimi, cea mai frumoasă și cea mai atingătoare ce se poate vedea.

Scapin. — Ah ! Ah !

Octav. — Alta ar fi părut spăimântătoare în starea în care era, căci n'avea drept îmbrăcăminte de cât o biată fustă mică, cu o talie de noapte; și drept coafură avea o cornetă galbenă ridicată de-asupra capului, care lăsa să'i cadă în neregulă părul pe umeri; și totuși, așa cum era, strălucea de mii de farmece și toată ființa ei nu era de cât plăcere și farmec.

Scapin. — Incep să pricep.

Octav. — Dacă ai fi văzut-o, Scapin, în starea ce'ți spusei, ai fi găsit-o admirabilă.

Scapin. — O! nu mă îndoesc; și fără să o fi văzut, văd bine că era absolut fermecătoare.

Octav. — Lacrămile ei nu erau lacrimi de acele neplăcute, cari desfigurează o față; plângând, era de o drăgălășie ne-spūsă și durerea ei era cea mai frumoasă de pe lume.

Scapin. — Văd toate astea.

Octav. — Ii făcea pe toți să izbucnească în lacrimi când se aruncă cu dragoste peste corpul muribundeii pe care o numea scumpa ei mumă și nimănui nu i-ar fi rămas inima nesdrobită văzând o fire atît de bună.

Scapin. — Intr'adevăr, aceasta e mișcător; și văd bine că firea aceasta bună te-a făcut să o iubești.

Octav. — Ah! Scapin, și un barbar ar fi iubit-o!

Scapin. — De sigur, cum era să n'o iubească?

Octav. — După câte-va cuvinte cu cari încercaiu să îndulcesc durerea încântătoareii mahnite, eșirăm de acolo; și, întrebând pe Leandru ce zice de fata aceea, îmi răspunse cu răceală că i se

părea destul de frumoasă. Fui atins de răceala cu care'mi vorbea, și nu vrui să'i descoper efectul ce făcuseră asupra sufletului meu frumusețile ei.

Silvestru (lui Octav).— Dacă nu scurtezi povestea asta, nu isprăvim nici mâine. Lasă-mă să sfârșesc eu în două cuvinte. (Către Scapin) Inima îi ia foc din momentul acela; nu mai poate trăi dacă nu se duce să consoleze pe amabila lui mânărită. Desele lui vizite sunt respinse de servitoare, care devenise guvernantă prin moartea mumei. Iată pe omul nostru disperat. Stăruiește, se roagă, conjură; de geaba. I se spune că fata, de și fără avere și fără sprijin, este dintr'o familie cinstită și că dacă nu e luată de nevastă nu i se pot suferi urmăriile. Dragostea lui crește prin piedici. Iși bate capul, lucrează, cugetă, cumpănește, își ia hotărârea. Iată-l înșurat cu ea de trei zile.

Scapin. — Pricep.

Silvestru. — Acum, pune alături întoarcerea neprevăzută a tatălui, care nu era așteptat de cât peste două luni; descoperirea făcută de unchiu a secre-

tului căsătoriei noastre, și cealaltă căsătorie la care vrea să'l silească cu fata pe care domnul Geronte a avut-o de la a doua nevastă, ce zice că a luat la Tarent.

Octav. — Și pe de-asupra, mai pune și lipsa în care se află această amabilă persoană și neputința în care mă aflu de a o ajuta.

Scapin. — Atâta tot? Iată-vă pe amândoi încurcați pentru un fleac. Știu că aveți de ce vă face spaimă! Nu ți-e rușine, ție, să te sperii de atâta lucru? ce dracu? ești mare și gros cât tată-tău și mă-ta și nu poți găsi în capul tău, nu poți ticlui în mintea ta vre-o șiretenie galantă, vre-o mică stratagemă cinstită ca să vă regulați afacerile! Ptiu! Grozav ași fi vrut să-mi fie dați altă dată bătrânii noștri să'i păcălesc, i-ași fi jucat pe amândoi peste picior; și nu eram mai mare decât atâta și mă și făcusem vestit prin sute de șiretenii frumoase.

Silvestru. — Mărturisesc că cerul nu mi-a dat talentele tale și că nu am, ca tine, spiritul de a mă certa cu justiția.

Octav. — Iată pe frumoasa mea Hiacinta.

Scena III

Hiacinta, Octav, Scapin, Silvestru

Hiacinta. — A! Octav, este adevărat aceea ce Silvestru a spus Nerinei, că tatăl tău s'a întors, și că vrea să te însoare?

Octav. — Da, frumoasă Hiacinta; și știrea asta mi-a dat o lovitură crudă. Dar ce văd! Plângi! De ce lacrimile astea? Mă bănuști cumva, de vre-o infidelitate? și nu ești sigură de dragostea ce am pentru d-ta?

Hiacinta. — Da, Octav, sunt sigură că mă iubești; dar nu sunt sigură că mă vei iubi totdeauna.

Octav. — Poți fi iubită, fără să fi iubită toată viața?

Hiacinta. — Am auzit, Octav, că sexul vostru iubește mai puțină vreme ca al nostru și că înflăcăările ce arată bărbații sunt focuri ce se sting tot atât de ușor cum se și nasc.

Octav. — A! scumpa mea Hiacintă, inima mea nu e făcută ca a celorlalți bărbați și eu simt că am să te iubesc până la mormânt.

Hiacinta. — Vreau să cred că simți

ceea ce spui, și nu mă îndoiesc că cuvintele 'ți sunt sincere; dar mă tem de o putere care se va lupta în inima ta, contra caldelor sentimente ce poți avea pentru mine. Te cobori dintr'un tată care vrea să te însoare cu alta, și sunt sigură că ași muri dacă mi se întâmplă nenorocirea asta.

Octav. — Nu, frumoasă Hiacinta, nu este tată care să mă poată sili a nu 'ți fi credincios; m'ași hotărî mai bine să 'mi părăsesc țara, și chiar azi, dacă e nevoie, de cât să te părăsesc. Am și căpătat, fără să o fi văzut, o ură grozavă pentru aceea ce mi se destinează și, fără a fi crud, ași vrea ca marea să o depărteze de-aci pentru totdeauna. Nu mai plânge, deci, te rog, iubită Hiacinta, căci lacrimile tale măucid și 'mi sfâșie inima când le văd.

Hiacinta. — Pentru că vrei am să 'mi șterg lacrimile și voi aștepta credincioasă, aceea ce va hotărâ cerul cu mine.

Octav. — Cerul are să fie de partea noastră.

Hiacinta. — Nu ne-ar putea fi protivnic dacă îmi ești credincios,

Octav. — Iți voi fi, de sigur.

Hiacinta. — Voi fi deci fericită.

Scapin (aparte). — Nu e atât de proastă, pe legea mea; și mi se pare destul de cu vino'ncea.

Octav (arătând pe Scapin). — Iată un om care ar putea, dacă ar vrea, să ne fie de un minunat ajutor în nevoile noastre.

Scapin. — Am făcut mari jurăminte să nu mă mai ocup de lume; dar dacă mă rugați mult amândoi, poate...

Octav. — A! dacă nu e vorba decât să te rog mult ca să 'ți capăt ajutorul, te conjur din toată inima să iei cărma bărcei noastre.

Scapin (Hiacintei). — Și d-ta, nu zici nimic?

Hiacinta. — Te conjur, ca și dânsul, pe tot ce ai mai scump pe lume, să ne servești dragostea.

Scapin. — Trebuie să te dai bătut și să fi omenos. Haide, vreau să lucrez pentru voi.

Octav. — Crede că...

Scapin (lui Octav). — St! (Hiacintei) Du-te d-ta și fi liniștită.

Scena IV

Octav, Scapin, Silvestru

Scapin (către Octav). — Și d-ta pregătește-te să înfrunți cu tărie înfățișarea tatălui d-tale.

Octav. — Pot să-ți spun că înfățișarea aceasta mă face să tremur dinainte; și am în firea mea o sficiune pe care n'ași putea-o învinge.

Scapin. — Cu toate aceste trebuie să te arăți tare la prima ciocnire, pentru ca, cu slăbiciunea d-tale, să nu 'ți ia înaintea și să te ducă ca pe un copil. Haide, caută de 'nvață să fi tare. Puțină îndrăzneală; și gândește-te să răspunzi hotărât la tot ce ți-ar putea spune.

Octav. — Voi face cum voi putea mai bine.

Scapin. — Ia să încercăm puțin, ca să te obișnuiești. Să 'ți repetăm puțin rolul și să vedem cum merge. Haide, fața hotărâtă, capul sus, privirea sigură.

Octav. — Așa?

Scapin. — Mai mult puțin.

Octav. — Așa?

Scapin. — Bine. Inchipuește-ți că sunt

tatăl d-tale care sosește, și răspunde'mi cu tărie, ca și când ai răspunde lui însuși... Ce fel, spânzuratule, secătură, infamule, fiu nedemn al unui tată ca mine, îndrăznești să te mai arăți în ochii mei, după ticăloșiile tale, după renghiul pe care mi l-ai tras în lipsa mea? Astea sunt roadele grijilor mele, respectul ce mi se datorește, respectul ce 'mi păstrezi?... Haida de!... Ai obrăznicia, pun-gașule, să te legi fără învoirea tatălui tău! să te însori într'ascuns! Răspunde, ticălosule, răspunde. Spune, cum te desvinovățești! Ei, ce dracu! ai rămas de lemn.

Octav. — Vezi că 'mi închipesc că aud pe tata.

Scapin. — Tocmai! Pentru asta nu trebuie să stai ca un prost.

Octav. — Am să fiu mai hotărât și am să răspund cu mai multă siguranță.

Scapin. — De sigur?

Octav. — De sigur.

Silvestru. — Iată că vine tatăl d-tale.

Octav. — Doamne, sunt pierdut!

Scena V

Scapin, Silvestru

Scapin. — Ei, Octav! Rămâi, Octav! A fugit. Ce mai soiu de om! Să nu lă-săm pe bătrân să aștepte.

Silvestru. — Ce-am să'i spun eu?

Scapin.—Lasă-mă pe mine să vorbesc și țin'te numai după mine.

Scena VI

Argante, Scapin și Silvestru (în fund)

Argante, (crezându-se singur). — Cine a mai pomenit așa ceva!

Scapin (lui Silvestru).—A și aflat afacerea; și i-a intrat bine în cap de vorbește singur.

Argante (crezându-se singur). — Asta e o îndrăzneală fără seamă!

Scapin (lui Silvestru). — Ia să-l ascultăm puțin!

Argante (crezându-se singur). — Grozav ași vrea să văd ce-au să'mi răspundă asupra însurătoarei acesteia.

Scapin (aparte). — Ne-am gândit noi.

Argante (crezându-se singur). — Au să încerce cum-va să tăgăduiască?

Scapin (a parte). — Nu, nu ne gândim la așa ceva.

Argante (crezându-se singur). — Sau vor vrea să se scuze?

Scapin (a parte). — Asta s'ar putea.

Argante (crezându-se singur). — Au să încerce cum-va să'mi toarne povești?

Scapin (a parte). — Poate.

Argante (crezându-se singur). — Tot ce 'mi vor spune va fi de geaba.

Scapin (a parte). — Să vedem.

Argante (crezându-se singur). — N'au să mă poată duce de nas

Scapin (a parte). — Să nu zici vorbă mare.

Argante (crezându-se singur). — Am să pun pe spânzuratul de fi-meu la loc sigur.

Scapin (a parte). — Ingrijim noi și de asta.

Argante (crezându-se singur). — Cât despre ticălosul de Silvestru, am să'l snopesc în bățai.

Silvestru (către Scapin). — Grozav m'ăși fi mirat să mă uite.

Argante (zărind pe Silvestru). — A ha!

iată-te, înțeleptule guvernor de familie, frumosule director de tineri !

Scapin.— Domnule, sunt încântat de a te vedea înapoi.

Argante. — Bună-ziua, *Scapin.* (Către *Silvestru*) Mi-ai executat ordinele, într'adevăr, foarte frumos ! Și fi-meu s'a purtat foarte cuminte în timpul lipsei mele !

Scapin.— Pe cât văd sunteți sănătos ?

Argante. — Destul de sănătos. (Către *Silvestru*) Nu zici nimic, ticălosule ! Nu zici nimic !

Scapin. — Ați călătorit bine ?

Argante. — Doamne ! Destul de bine. Lasă-mă să'l cert puțin în voe.

Scapin. — Vrei să cerți ?

— *Argante.* — Vreau să cert.

Scapin. — Și pe cine, domnule ?

Argante (arătând pe *Silvestru*). — Pe pungașul ăsta.

Scapin. — De ce ?

Argante.— N'ai auzit ce s'a petrecut în lipsa mea ?

Scapin. — Am auzit eu vorbindu-se de un fleac.

Argante.—Ce fel ! fleac ! o asemenea faptă !

Scapin. — Poate că ai dreptate.

Argante. — O asemenea îndrăzneală!

Scapin. — Asta e așa.

Argante. — Un fiu care se'nsoară fără consimțământul tatălui lui!

Scapin. — Da, e ceva de spus în privința asta. Dar ași fi de părere să nu faci gălăgie.

Argante. — Eu nu sunt de părerea asta; și vreau să fac gălăgie cât îmi place. Ce! Ți se pare că n'am toată dreptatea de pe lume să mă necăjesc?

Scapin. — Da, firește. M'am necăjit și eu când am auzit isprava; și m'am interesat eu pentru d-ta, în cât ți-am muștrătat băiatul. Ia întreabă'l ce muștrări i-am făcut, și cum l-am mai dăscălit asupra puținului respect ce purta unui părinte căruia ar trebui să'i sărute urmele. Nici chiar d-ta singur nu i-ai fi putut vorbi alt-fel. Dar, ce vrei; i-am dat pe urmă dreptate; și mi s'a părut că, la urma urmei, nu e atât de vinovat cât s'ar crede.

Argante. — Ce'mi tot cânti acolo? Nu e atât de vinovat că s'a însurat așa, cu nepusă 'n masă, cu o necunoscută?

Scapin. — Ce vrei ? Așa l-a împins soarta.

Argante. — A ! A ! frumos motiv. N'ai de cât să făptuești toate crimele ce'ți poți închipui, să înșeli, să furi, să asazinezi și ca scuză să spui că ai fost împins de soartă.

Scapin. — Doamne ! Prea îmi iei cuvintele pe filosofie. Vreau să spun că fatalitatea l-a băgat în această afacere.

Argante. — Dar de ce s'a băgat ?

Scapin. — Vrei să fie ca d-ta de cuminte ! Tinerii sunt tineri, și nu au atâta prudență ca să nu facă de cât fapte cumintești ; dovadă, Leandro al nostru care, cu toate povețele mele, cu toate muștrările mele, a făcut de partea lui mult mai rău de cat băiatul d-tale. Ași vrea să știu dacă n'ai fost și d-ta tânăr, și n'ai făcut și d-ta, la vremea d-tale, copilării ca ceilalți. Am auzit eu, că erai altă dată un bun tovarăș printre femei ; că făceai comedii cu cele mai galante de pe vremea aceea și că nu te apropiai de nici una fără să nu mergi până la capăt.

Argante. — Asta e așa, nu zic nu ; dar

am rămas totdeauna la galanterie și nu am făcut nici odată aceea ce a făcut el.

Scapin. — Ce vrei să faci? Vede o tânără persoană care vine la el (asta o are de la d-ta de a fi iubit de toate femeile); i se pare încântătoare, îi face vizite, îi spune drăgălășii, suspină galant, face pe pasionatul. Ea îl ascultă. El forțează norocul. Iată'l surprins cu dânsa de părinții ei, cari, cu forța, îl silesc să o ia de nevastă.

Argante (aparte). — Dibaciu viclean mai e!

Scapin. — Ai fi vrut să se lase a fi ucis? Mai bine însurat de cât mort.

Argante. — Nu mi s'a spus că afacerea s'a petrecut astfel.

Scapin (arătând pe Silvestru). — Intreabă'l; tot așa are să'ți spună și el.

Argante (lui Silvestru). — A fost însurat cu forța?

Silvestru — Da, domnule.

Scapin. — Mint, eu?

Argante. — Ar fi trebuit să se ducă numai de cât să protesteze la un notar.

Scapin. — Asta n'a vrut s'o facă.

Argante. — Asta m'ar fi uşurat pe mine ca să rup căsătoria aceea.

Scapin. — Să rupi căsătoria ?

Argante. — Da.

Scapin. — N'ai s'o rupi.

Argante. — N'am s'o rup ?

Scapin. — Nu.

Argante. — Ce! n'aşi avea de partea mea drepturile de tată şi motivul violenţei ce s'a întrebuintat faţă de fi-meu ?

Scapin. — Cu asta n'are să se învoiască.

Argante. — N'are să se învoiască ?

Scapin. — Nu.

Argante. — Fi-meu ?

Scapin. — Fiul d-tale. Vrei să mărturisească că i-a fost frică, şi că a fost silit să facă ce-a făcut ? N'are să spună el acestea ; ar fi să se învinovăţească şi să se arate nedemn de un tată ca d-ta.

Argante. — Imi bat joc de toate astea.

Scapin. — Pentru fericirea lui şi a d-tale, trebuie să spună lumii că a luat-o de nevastă de bună voe.

Argante. — Şi eu vreau ca, pentru fericirea mea şi a lui, să spună dinpotrivă.

Scapin. — Nu, sunt sigur că n'are s'o
facă.

Argante. — Am să'l silesc.

Scapin. N'are s'o facă, ți-o spun.

Argante. — Are s'o facă sau îl des-
moștenesc.

Scapin. — D-ta ?

Argante. — Eu.

Scapin. — Bine !

Argante. — Cum, bine ?

Scapin. — N'ai să 'l desmoștenești.

Argante. — N'am să 'l desmoște-
nesc ?

Scapin. — Nu.

Argante. — Nu ?

Scapin. — Nu.

Argante. — Ei ! asta e nostim ! N'am
să desmoștenesc pe fi-meu ?

Scapin. — Dacă îți spun eu că nu.

Argante. — Și cine are să mă împie-
dice ?

Scapin. — D-ta singur.

Argante. — Eu ?

Scapin. — Da ; n'are să te lase inima.

Argante. — Are să mă lase.

Scapin. — Glumești.

Argante. — Nu glumesc de fel.

Scapin. — Iubirea părintească are să
'și facă datoria.

Argante. — N'are să facă nimic.

Scapin. — Ba da, ba da.

Argante. — Iți spun că așa are să fie.

Scapin. — Fleacuri!

Argante. — Să nu zici: fleacuri.

Scapin. — Doamne! te cunosc eu ;
ești bun din fire.

Argante. — Nu sunt bun de loc și sunt
rău când vreau. Să isprăvim discuția
asta, care mă scoate din sărite. (Lui Sil-
vestru) Pleacă, spânzuratule, du-te de
'mi caută ticălosul, în vreme ce mă
duc la domnul Geronte să 'mi pove-
tesc nenorocirea.

Scapin. — Dacă 'ți pot fi folositor la
ceva, domnule, n'ai de cât să poruncești.

Argante. — Mulțumesc. (Aparte) A!
de ce-a fost să fie fiu unic! și de ce
n'am acum fata pe care cerul mi-a ră-
pit-o, ca să o fac moștenitoarea mea!

Scena VII

Scapin, Silvestru

Silvestru. — Mărturisesc că ești un om
mare, și iată afacerea pe cale bună ;

dar pe de altă parte n'avem bani cu ce să trăim; și de toate părțile avem oameni cari latră după noi.

Scapin. — Lasă pe mine: am găsit mașina. Caut numai în capul meu un om care să ne fie credincios, ca să facă pe un personaj de care am nevoie... Ia stai. Stai drept; potrivește-ți boneta ca un răutăcios; reazămă-te într'un picior, pune mâna în șold, fă ochii furioși, umblă ca un rege de teatru. Așa, e bine. Vino încoace. Am eu un secret ca să-ți deghizez obrazul și glasul.

Silvestru. — Te conjur, numai, să nu faci să mă cert cu justiția.

Scapin. — Haide, haide, vom împărtăși primejdiile frățeste; și trei ani de pușcărie mai mulți sau mai puțini, nu pot opri o inimă nobilă.

ACTUL II

Scena I

Geronte, Argante

Geronte. — Da, negreșit, pe vremea asta oamenii noștri vor fi azi aci; un marinar care vine de la Tarant m'a încre-

dințat că a văzut pe omul meu gata să se imbarce. Dar sosirea fiicei mele va găsi lucrurile rău pregătite pentru ceea ce ne propuneam; și aceea ce'mi spui despre fiul d-tale strică hotărârile ce luasem împreună.

Argante.—Nu trebuie să te mâhnești: îți garantez că am să răstorn piedica asta și chiar mă pun pe lucru.

Geronte.—Pe legea mea, domnule Argante, vrei să'ți spun eu una? Educația copiilor e o afacere de care trebuie să te îngrijești totdeauna.

Argante.—Firește. Dar de ce'mi spui aceasta?

Geronte.—Pentru că relele apucături ale tinerilor vin adesea din reaua educație pe care le-o dă părinții.

Argante.—Se 'ntâmplă câte-o dată. Dar ce vrei să spui cu asta?

Geronte.—Ce vreau să spun cu asta?

Argante.—Da.

Geronte.—Că dacă ți-ai fi îngrijit bine de băiat, ca un bun părinte, nu ți-ar fi jucat renghiul pe care ți l-a jucat.

Argante.—Foarte bine. Așa că d-ta ți-ai îngrijit bine de băiat.

Geronte. — Firește ; și ași fi foarte supărat dacă mi-ar fi făcut ce-va așa.

Argante. — Și dacă băiatul acesta, pe care l-ai îngrijit atât de bine ca un bun părinte, ar fi făcut ceva mai rău decât al meu ? Ei ?

Geronte. — Cum ?

Argante. — Cum ?

Geronte. — Ce 'nsemnează asta ?

Argante. — Asta însemnează, domnule Geronte, că nu trebuie să te prea grăbești să osândești purtarea altora, și că cei cari vor să dea sfaturi trebuie să se uite bine în jurul lor dacă nu e nimic care să se clatine.

Geronte. — Nu pricep ghicitoarea asta.

Argante. — Are să ți se tălmăcească.

Geronte. — Ai auzit oare ceva despre fiu meu ?

Argante. — Se prea poate.

Geronte. — Și ce anume ?

Argante. -- În supărarea mea, Scapin al d-tale, nu mi-a spus lucrul de cât pe scurt ; ai putea afla de la el, sau de la altul, mai multe amănunte. De partea mea, eu mă duc să consult un

avocat și să văd ce măsuri să iau. Pînă atunci, la revedere.

Scena II

Geronte

Ce afacere ar putea fi asta ! Mai rău de cât el ! Eu nu văd ce s'ar putea face mai rău ; și mi se pare că a se însura fără învoirea tatălui său e o faptă care întrece tot ce se poate închipui.

Scena III

Geronte, Leandru

Geronte. — A ! Iată-te !

Leandru (alergând la Geronte ca să-l îmbrățișeze). — A ! tată ! Ce vesel sunt că te-ai întors !

Geronte (refuzând să îmbrățișeze pe Leandru). — Binișor. Să vorbim puțin de afaceri.

Leandru. — Dă-mi voe să te îmbrățișez, și să...

Geronte (respingându-l). — Binișor îți spun.

Leandru. — Cum ! nu mă lași, tată, să-ți exprim bucuria mea prin îmbrățișeri ?

Geronte. — Da. Avem de descurcat ceva amândoi.

Leandru. — Și ce anume?

Geronte. — Stai să te văd în față.

Leandru. — Cum?

Geronte. — Privește-mă în ochi.

Leandru. — Ei bine?

Geronte. — Ce s'a petrecut aci?

Leandru. — Ce s'a petrecut?

Geronte. — Da. Ce ai făcut în lipsa mea?

Leandru. — Ce vrei să fi făcut, tată?

Geronte. — Nu că vreau eu să fi făcut ceva, dar te întreb ce-ai făcut.

Leandru. — Eu! n'am făcut nimic de are ai avea să te plângi.

Geronte. — Nimic?

Leandru. — Nu.

Geronte. — Ești foarte hotărât.

Leandru. -- Pentru că sunt sigur de evinovăția mea.

Geronte. — Cu toate astea Scapin a pus ceva.

Leandru. — Scapin?

Geronte. — A! A! Cuvântul ăsta te face să roșești.

Leandru. — Ți-a spus ceva de mine?

Geronte. Nu e loc aci ca să regulăm afacerea asta, și o s'o cercetăm aiurea. Du-te acasă; viu și eu îndată. A! trădătorule! dacă mă desonorezi, nu te mai recunosc de fiu, și te poți hotărâ să pieri din ochii mei pentru totdeauna.

Scena IV

Leandru

Să mă trădeze în chipul acesta! Un pungaș care pentru o mie de pricini ar trebui să fie cel dintâi care să tăinuască lucrurile ce-i încredințez, este cel dintâi care se duce să le spună tatălui meu! A! mă jur pe cer că trădarea aceasta nu va rămâne nepedepsită.

Scena V

Octav, Leandru, Scapin

Octav. — Dragă Scapin, cât îți datorrez de mult! Ce om admirabil ești! și cât mi-e de favorabil cerul trimițându-te în ajutorul meu!

Leandru. — A! A! Iată-te! Sunt încântat că te găsesc, domnule pungaș.

Scapin. — Sluga d-tale, domnule. Imi faci prea multă cinste.

Leandru (punând mâna pe spadă). — Faci rău pe glumețul. A! Am să te învăț eu...

Scapin (îngenuchiând).—Domnule!

Octav (punându-se între cei doi, spre a împedica pe Leandru să lovească pe Scapin). — A! Leandru!

Leandru. — Nu, Octav, nu mă reține te rog.

Scapin (lui Leandru).—Ei! Domnule!

Octav (reținând pe Leandru).—Te rog!

Leandru (vrând să lovească pe Scapin).—Lasă-mă să-mi potolesc supărarea.

Octav. — In numele prieteniei, Leandru, nu 'l maltrata.

Scapin. — Ce ți-am făcut, domnule?

Leandru (vrând să lovească pe Scapin). — Ce mi-ai făcut, trădătorule?

Octav (reținând mereu pe Leandru). — Ei, încet!

Leandru. — Nu, Octav; vreau să 'mi mărturisească el singur, acum, perfidia ce mi-a făcut. Da, ticălosule, știu renghiul ce mi-ai jucat, mi s'a spus, și credeai poate că n'are să mi se descopere

secretul ; dar vreau să am mărturisirea chiar din gura ta și am să 'ți trec sabia asta prin corp.

Scapin. — A ! Domnule ! te-ar lăsa inima ?

Leandru. — Vorbește.

Scapin. — Ți-am făcut eu ceva, domnule ?

Leandru. — Da, pungașule ; și conștiința ta 'ți spune de ce e vorba.

Scapin. — Te încredințez că nu știu nimic.

Leandru (înaintând ca să lovească pe *Scapin*). — Nu știi !

Octav (reținând pe *Leandru*). — *Leandru* !

Scapin. — Ei bine, domnule, pentru că vrei, îți mărturisesc că am băut, cu prietenii mei, butoiașul acela cu vin de Spania, ce ți-a fost dăruit acum câte-va zile, și că eu am dat cep butoiului și am vărsat apă prin prejur, ca să te fac să crezi că vinul a curs.

Leandru. — Tu, spânzuratule, mi-ai băut vinul de Spania și m'ai făcut să cert servitoarea, crezând că ea îmi făcuse posna.

Scapin. — Da, domnule. Iți cer iertare.

Leandru. — Îmi pare bine că aflu asta. Dar nu de afacerea asta e vorba acum.

Scapin. — Nu de asta, domnule ?

Leandru. — Nu ; e altă afacere care mă privește mai mult ; și vreau să mi-o spui.

Scapin. — Nu mi-aduc aminte, domnule, să fi făcut altceva.

Leandru (vrând să lovească pe *Scapin*). — Nu vrei să spui ?

Scapin. — Ei !

Octav (reținând pe *Leandru*). — Incet !

Scapin. — Da, domnule, e adevărat că acum trei săptămâni m'ai trimis într-o seară să duc un ceasornic mic tinerei egiptene pe care o iubești ; m'am întors acasă plin de noroi pe haine, plin de sânge pe față și ți-am spus că mă întâlnisem cu niște hoți cari mă bătuseră bine și 'mi furaseră ceasornicul ; eu îl oprisem, domnule.

Leandru. — Tu ai oprit ceasornicul ?

Scapin. — Da, domnule ; ca să văd câte ceasuri sunt.

Leandru. — A ! A ! Frumoase lucruri mai aflu și am un servitor foarte credincios, într'adevăr. Dar nici de asta nu te întreb.

Scapin. — Nici de asta ?

Leandru. — Nu, infamule ; altceva vreau să 'mi mai mărturisești.

Scapin (aparte). — Drace !

Leandru. — Spune iute, mă grăbesc.

Scapin. — Asta e tot ce am făcut, domnule.

Leandru (voind să lovească pe *Scapin*). — Asta e tot ?

Octav (punându-se în fața lui *Leandru*). — Ei !

Scapin. — Ei bine, da, domnule : ți-a-ducei aminte de joimărița aceea care'a-cum șase luni, ți-a dat atâtea lovituri de bastoane noaptea, și era să te facă să 'ți rupi gâtul într'o pivniță în care ai căzut fugind ?

Leandru. — Ei bine ?

Scapin. — Eu făceam pe joimărița, domnule.

Leandru. — Tu făceai, trădătorule, pe joimărița ?

Scapin. — Da, domnule ; numai ca să

te speriu și să 'ți iau pofta de a mai hoinări în toate nopțile, după cum aveai obiceiul.

Leandru. -- Am să 'mi aduc aminte, la vreme, de tot ce aflu. Dar vreau să viu la fapt și să 'mi mărturisești ce-ai spus tati.

Scapin. — Tatălui d-tale?

Leandru. — Da, pungașule, tati.

Scapin. — Nici nu l-am văzut de când s'a întors.

Leandru. — Nu l-ai văzut?

Scapin. — Nu, domnule.

Leandru. — Sigur?

Scapin. — Sigur. Lucrul acesta 'ți'l poate spune chiar dânsul.

Leandru. — Cu toate astea am aflat-o chiar din gura lui.

Scapin. — Cu voia d-tale, n'a spus adevărul.

Scena VI

Leandru, Octav, Carl, Scapin

Carl. — Domnule, 'ți-aduc o știre su-părătoare pentru dragostea d-tale.

Leandru. — Cum?

Carl. — Egiptenii d-tale sunt pe cale de a'ți răpi pe Zerbineta; și chiar ea,

cu lacrimile în ochi, m'a însărcinat să viu numai decât să'ți spun că, dacă în două ore nu te gândești să le duci banii ce ți-au cerut pentru dânsa, ai să o pierzi pentru totdeauna.

Leandru. — În două ore?

Carl. — În două ore.

Scena VII

Leandru, Octav, Scapin

Leandru. — A! bietul meu Scapin! îți implor ajutorul.

Scapin (ridicându-se și trecând mândru în fața lui Leandru). — A! bietul meu Scapin! Sunt bietul meu Scapin, acum când e nevoie de mine.

Leandru. — Haide, îți iert tot ce mi-ai spus, și chiar mai mult dacă mi-ai fi făcut.

Scapin. — Nu, nu, să nu'mi ierți nimic. Străpunge-mă cu sabia. Ași fi încântat dacă m'ai ucide.

Leandru. — Nu. Te conjur să'mi dai viața, servind dragostea mea.

Scapin. — De loc, de loc; ai face mai bine să mă ucizi.

Leandru. — Imi ești prea prețios; și

te rog să întrebuițezi pentru mine tot geniul acela admirabil care izbutește în tot.

Scapin. — Nu; ucide-mă, îți spun.

Leandru. — Te rog! nu te mai gândi la toate aceste, și cugetă să'mi dai ajutorul pe care ți'l cer.

Octav. — Scapin, trebuie să faci ceva pentru dânsul.

Scapin. — Cum să fac, după cele ce s'au petrecut.

Leandru. — Te conjur să'mi uiți supărarea și să'mi împrumuți îndemânarea ta.

Octav. — Te rog și eu cu dânsul.

Scapin. — Insulta îmi stă pe inimă.

Octav. — Trebuie să'ți alungi supărarea.

Leandru. — Ai vrea să mă părăsești, Scapin, în cruda extremitate în care se află dragostea mea?

Scapin. — Să mi se facă, pe neașteptate, un asemenea afront!

Leandru. — Am greșit, ți-o mărturisesc.

Scapin. — Să mă tratezi de ticălos, pungaș, spânzurat, infam!

Leandru. — Regret din tot sufletul.

Scapin. — Să vrea să mă frigăruiască cu sabia!

Leandru. — Iți cer iertare din toată inima; și dacă e vorba numai să'ți cad în genunchi, iată-mă, Scapin, pentru ca să te conjur încă odată să nu mă părăsești.

Octav. — A! Scapin, pe legea mea trebuie să consimți.

Scapin. — Ridică-te. Altă dată să nu te mai grăbești așa.

Leandru. — Imi făgăduiești să lucrezi pentru mine?

Scapin. — Ne vom gândi.

Leandru. — Dar știi că vremea trece.

Scapin. — Nu te îngriji de asta. Cât îți trebuie.

Leandru. — Cinci-sute de scude.

Scapin. — Și d-tale?

Octav. — Două-sute de pistoli.

Scapin. — Vreau să scot banii ăștia de la părinții d-voastră. (Lui Octav) Cât privește pe al d-tale, combinația e și găsită. (Lui Leandru) Și cât despre al d-tale, de și zgârcit în ultimul grad, vor trebui și mai puține fasoane; căci știu că, despre spirit, nu are, mulțumită Dom-

nului, prea multă provizie ; și'l cred un fel de om pe care poți să'l faci să creadă ori ce vrei. Asta nu te jignește ; între d-ta și el nu încapе nici un fel de asemănare ; și cunoști destul de bine părerea lumii, care zice că nu ți-e tată de cât de formă.

Leandru. — Foarte frumos, Scapin.

Scapin. — Bine, bine, încap scrupuluri aci ! Râzi ? Dar văd venind pe tatăl lui Octav. Să începem cu el, pentru că se prezintă. Plecați amândoi. (Lui Octav) Și d-ta înștiințează pe Silvestru al d-tale să vină repede să'și joace rolul.

Scena VIII

Argante, Scapin

Scapin (aparte). — Iată'l că rumegă.

Argante (crezându-se singur). — Să aibă asemenea purtare și atât de puțină considerație ! Să se arunce într'o asemenea încurcătură ! A ! A ! tinerețe nepotolită !

Scapin. — Sluga d-tale, domnule.

Argante. — Bună ziua, Scapin.

Scapin. — Te gândești la afacerea fiului d-tale ?

Argante. — Iți mărturisesc că sunt foarte mâhnit.

Scapin. — Domnule, viața e plină de necazuri, de-aceia trebuie să fii totdeauna pregătit; și am auzit, de mult, vorba unui bătrân, care mi-a rămas în minte.

Argante. — Care?

Scapin. — Că, ori cât de puțin ar fi lipsit de-acasă un părinte, trebuie să se gândească la toate accidentele supărătoare pe cari le poate întâmpina la întoarcere; să'și închipue casa arsă, banii furăți, nevasta moartă, băiatul schilodit, fata nenorocită; și ceea ce vede că nu i s'a întâmplat, să pună pe socoteala norocului. Cât mă privește, am practicat lecția asta în mica mea filosofie; și nu m'am întors nici o dată acasă, fără să fiu pregătit la mânia stăpânilor mei, la muștrări, la injurii, la picioare în spate, la bastoane, la închisori; și de ceea ce nu mi s'a întâmplat am mulțumit totdeauna soartei.

Argante. — Asta e foarte bine. Dar însurătoarea aceea îndrăzneață care încurcă pe aceea pe care vroiam să o

facem e ceva ce nu pot suferi, și am consultat advocații pentru ca s'o anulez.

Scapin. — Zău, domnule, dacă m'ai asculta, ai căuta să aranjezi afacerea pe vre-o altă cale. Știi ce va să zică procesele în țara asta, și ai să te încurci într'o cale plină de spini.

Argante. — Ai dreptate, văd bine; dar ce cale?

Scapin. — Mi se pare că am găsit una. Compătimirea ce mi-a pricinuit adineauri mâhnirea d-tale, m'a silit să caut în capul meu vre-un mijloc ca să te scot din neliniște; căci n'ași putea suferi să văd părinți cinstiți supărați din pricina copiilor lor, fără să fiu mișcat; și totdeauna am simțit pentru d-ta o înclinare particulară.

Argante. — Iți sunt obligat.

Scapin. — Am fost deci de-am găsit pe fratele fetei aceleia pe care a luat-o de nevastă. E unul din acei bravi de meserie, din aceia cari sunt numai lovituri de spadă, cari nu vorbesc de cât de deșelări, și nu le prea pasă dacăucid un om cum ar bea un pahar de vin. I-am vorbit de căsătoria aceasta,

l-am făcut să vadă ce ușor e pentru rațiune de a o casa, prerogativele numelui d-tale de tată și sprijinul pe care ți l-ar da, pe lângă justiție, și dreptul și banii d-tale, și prietenii. În sfârșit, l-am sucit atît de bine în toate părțile în cât mi-a ascultat propunerile ce i-am făcut de a aranja afacerea pentru oarecare sumă; și și-ar da consimțimântul să rupă căsătoria, numai dacă'i dai parale.

Argante. — Și ce-a cerut ?

Scapin. — O! mai întâi lucruri imposibile.

Argante. — Ei! ce ?

Scapin. — Lucruri extravagante.

Argante. — În sfârșit...

Scapin. — Nu vorbea de cât de cinci sau șase sute de pistoli.

Argante. Cîinci șase sute de friguri țapene să'l găsească! Ce, își bate joc de lume ?

Scapin. Asta i-am spus și eu. Am refuzat asemenea propuneri și l-am făcut să înțeleagă ca nu erai acela căruia să ți se ceară cinci șase sute de pistoli. În sfârșit, după mai multe discursuri, iată

la ce s'a redus rezultatul conferinței noastre. Iată-ne la timpul, mi-a spus el, când trebuie să plec în armată; sunt pe cale de a mă echipa, și nevoia ce am de câteva parale mă face să consimt, fără voe, la ceea ce mi se propune. Imi trebuie un cal de serviciu; și n'ași putea găsi unul care să fie cât de puțin rezonabil, fără șai-zeci de pistoli.

Argante. — Ei bine, pentru șaizeci de pistoli, îi dau.

Scapin. — Vor mai trebui harnașamentul și pistoalele; și asta va mai face alți douăzeci de pistoli.

Argante. — Douăzeci de pistoli și cu șaizeci, ar fi optzeci!

Scapin. — Tocmai.

Argante. — E mult; dar fie. Consimt la asta.

Scapin. — Imi trebuie și un cal pentru valetul meu, care va costa și el treizeci de pistoli.

Argante. — Ce face? Să se ducă să se plimbe! Nu'i dau nimic.

Scapin. — Domnule...

Argante. — Nu, E un obraznic.

Scapin.—Vrei ca valetul lui să meargă pe jos?

Argante.—Meargă cum i-o plăcea și stăpână-su la fel.

Scapin.—Doamne, domnule, nu te opri la atât de puțin lucru. Nu mai merge la judecată, te rog, și dă'i tot ca să scapi din mânilor justiției.

Argante.—Ei bine, fie. Mă hotărâsc să'i mai dau și acești trei-zeci de pistoli...

Scapin.—Mai îmi trebuie, mi-a spus el, și un catâr care să ducă....

Argante.—O! Ducă-se dracului cu catâr cu tot. E prea mult și vom merge la judecată.

Scapin.—Te rog, domnule....

Argante.—Nu; nu dau nimic.

Scapin.—Un catâraș, domnule.

Argante.—Nu'i dau nici un măgar măcar.

Scapin.—Gândește-te...

Argante.—Nu; mai bine merg la judecată.

Scapin.—Ei, domnule! Ce vorbești d-ta și ce hotărâre ei! Aruncă'ți ochii în jurul justiției; vezi câte apeluri și grade de judecată, câte proceduri plicticoase, câte

animale încântătoare prin ghiarele cărora va trebui să treci: sergenți, procurori, avocați, grefieri, substituți, raportori, judecători și secretarii lor. Nu e unul din toți oamenii aceștia care, pentru cel mai mic lucru, să nu fie în stare a păl-mui pe cel mai bun drept din lume. Un sergent va vorbi de fapte false, pentru cari vei fi condamnat fără să știi; procurorul d-tale se va înțelege cu partea adversă și te va vinde pe frumoși bani peșin. Avocatul d-umitale, câștigat și el, nu va fi găsit când ți se va judeca afacerea, sau va spune lucruri peste câmpii și nu va merge la fapt. Grefierul va libera în lipsă sentințe și hotărâri contra d-tale. Secretarul de raportor va sustrage acte, sau chiar raportorul nu va spune ce-a văzut. Și când, prin cele mai mari precauțiuni din lume, vei fi înconjurat toate aceste, vei rămâne înlemnit că judecătorii vor fi fost câștigați contra d-tale fie de oameni devoți, fie de femei pe carile vor fi iubind. Ei, domnule, scapă dacă poți din iadul acesta. Insemnează să fie mai bine blestemat de

pe lumea aceasta, de cât să ai să te judeci ; și numai gândul vre-unui proces ar fi în stare să mă facă să fug în Indii.

Argante.—La cât zice că se urcă catârul lui ?

Scapin.—Domnule, pentru catâr, pentru calul lui și al omului lui, pentru hamuri și pistoale și pentru ca să plătească câte-va mici lucruri ce datorește gazdei lui, cere în total două sute de pistoli.

Argante.—Două sute de pistoli ?

Scapin.—Da.

Argante (plimbându-se supărat). — Haide, haide, ne judecăm.

Scapin.—Gândește-te...

Argante.—Mă judec.

Scapin.—Nu te-arunca...

Argante.—Vreau să mă judec.

Scapin.—Dar ca să te judeci, îți vor trebui parale ; îți vor trebui pentru acțiune îți vor trebui pentru control ; îți vor trebui pentru procuri, pentru înfățișeri, consilii, producții și zilele procurorului ; îți vor trebui pentru consiliile și pledoariile avocaților, pentru dreptul de a scoate sacul și pentru greșelile de scriere ; îți vor

trebui pentru raportul substituțiilor, pentru concluzii, pentru înregistrarea grefierului, taxe, sentințe și hotărâri, controluri, semnături, și expedițiile secretarilor, fără să mai vorbim de toate cadourile pe cari va trebui să le faci. Dă banii omului acelaia și iată-te scăpat.

Argante.—Ce fel, două sute de pistoli!

Scapin.—Da. Ai să fi câștigat. Am făcut o mică socoteală în mine însumi, a tuturor cheltuelilor justiției; și am găsit că dând două sute de pistoli omului d-tale, au să 'ți mai și rămână, pe puțin, o sută cinci-zeci, fără a mai socoti grijile, alergăturile și necazurile ce vei economisi. Când n'ar fi de evitat de cât prostiile pe cari le spun față de toată lumea niște avocați răutăcioși, mi-ar place mai bine să dau trei sute de pistoli, de cât să mă judec.

Argante.—Imi bat joc de toate astea și desfid pe avocați să spună ceva de mine.

Scapin.—Fă ce vrei, dar dacă ași fi cu d-ta, ași fugi de procese.

Argante.—Nu dau cei două sute de pistoli.

Scapin.—Iată pe omul de care e vorba.

Scena IX

Argante, Scapin, Silvestru, deghizat în spadasin.

Silvestru. — Scapine, ia arată'mi puțin pe acel Argante, care este tatăl lui Octav.

Scapin. — De ce, domnule ?

Silvestru. — Aflu că vrea că între cu mine în proces, și să rupă prin justiție căsătoria surorii mele.

Scapin. — Nu știu dacă are gândul acesta; dar nu vrea să se învoiască la cei două sute de pistoli pe cari îi vrei și zice că e prea mult.

Silvestru. — Pe moarte ! pe cap ! pe pânțele ! dacă'l găsesc vreau să'i înmoi spinarea, chiar de-ași fi pus de viu pe roată.

(Argante, ca să nu fie văzut, șade tremurând la spatele lui Scapin).

Scapin. — Domnule, tatăl acela al lui Octav, e inimos, și poate că n'are să'i fie frică de d-ta.

Silvestru. — El ! el ! La sânge ! la cap ! de-ar fi aci, i-ași da chiar acum o sabie în burtă. (Zărind pe Argante) Cine e omul ăsta ?

Scapin. — Nu e el, domnule; nu e el.

Silvestru. — Nu e vre-un prieten al lui ?

Scapin. — Nu, domnule, din potrivă, e cel mai mare dușman al lui !

Silvestru. — Cel mai mare dușman al lui ?

Scapin. — Da.

Silvestru. — A ! drace, sunt încântat. (Lui Argante). Ești dușmanul ticălosului acela de Argante ? Hai ? domnule !

Scapin. — Da, da ! garantez eu.

Silvestru (scuturând cu putere mâna lui Argante). — Bate aci, bate aci. Îți dau cuvântul meu și 'ți jur pe cinstea mea, pe spada pe care o port, pe toate jurămintele ce-ași puteafa ce că până nu se 'nserează te voi scăpa de stricatul acela înfumurat, de pungășul de Argante. Incede-te în mine.

Scapin. — Domnule, în țara asta violențele nu sunt suferite.

Silvestru. — Imi bat joc de tot, și n'am nimic de pierdut.

Scapin. — Are să se păzească, de sigur ; și are rude, și prieteni, și servitori din care își va face un ajutor contra furiei d-tale.

Silvestru. — Asta vreau și eu, drace !

asta vreau și eu. (Luând sabia în mână). A! cap! A! burtă! De ce nu 'l-am aci, acum, cu tot ajutorul lui! De ce nu'mi ese 'nainte cu trei zeci de inși împrejur! De ce nu'l văd repezindu-se la mine cu arma în mână! (Punându-se în gardă). Ce fel, ticăloșilor! îndrăzniți să mă atacați pe mine! Haide, ucide! (Trecînd de toate părțile ca și când s'ar lupta cu mai mulți inși). Fără răgaz! Trage. Așa! Repede-te. Picior bun, ochiu bun. A! pungașilor! A! canalii, vreți pe-aci; am să vă fac să mușcați pământul. Aține-ți-vă, pungașilor, țineți-vă Haide, la lovitura asta; la astălaltă. (Intorcându-se de partea lui Argante și Scapin); la asta, la cealaltă. Cum, dați înapoi? Pe loc, drace! pe loc!

Scapin.— Ei, ei, ei! domnule, nu sântem noi.

Silvestru.— Să vă 'nvățați minte să 'ndrăzniți să mă jucați pe mine.

Scena X

Argante, Scapin

Scapin.— Ei! vezi ce de inși omorâți pentru două sute de pistoli. Haide, îți urez noroc.

Argante (tremurând).—Scapin!

Scapin.—Poștiți ?

Argante.— Mă hotărâsc să dau cei două sute de pistoli.

Scapin.— Sânt încântat pentru d-ta.

Argante.—Hai după el ; îi am la mine.

Scapin.—N'ai de cât să mi-i dai mie. Nu face, pentru onoarea d-tale, să apari acolo după ce ai trecut aci drept altul de cât cel care ești ; și apoi mă tem că făcându-te cunoscut să nu-i dea prin cap să ceară mai mult.

Argante.—Da ; dar ași fi fost bucuros să văd cum îmi dau banii.

Scapin.— Nu cum-va nu te încrezi în mine ?

Argante.— Nu, dar...

Scapin.— Ia ascultă domnule, sânt un pungaș sau sânt un om cinstit : una din două. Vreau să te înșel cum-va ; și în toată afacerea asta am alt interes de cât al d-tale și al stăpânului meu, cu care vrei să te 'ncuscrești ? Dacă mă bănuiești, nu mă mai amestec în nimic și n'ai de cât să cauți, chiar de acum, pe alt cine-va să-ți reguleze afacerile.

Argante. — Ține...

Scapin. — Nu domnule; nu-mi încredința banii d-tale. Ași fi foarte bucuros să te slujești de altul.

Argante. — Doamne! Ține.

Scapin. — Nu, îți spun. Nu te încrede în mine. Cine știe dacă nu vreau să'ți iau banii.

Argante. — Ține, îți spun; nu mă mai face să te rog. Caută numai de ia precauții.

Scapin. — Lasă pe mine; n'are aface cu un prost.

Argante. — Mă duc să te aștept la mine.

Scapin. — Viu negreșit. (Singur). Unul la mână. N'am de cât să caut pe celalalt. A! iată-l. Pare că cerul mi'i aduce în plasă unul după altul.

Scena XI

Scapin, Geronte

Scapin (prefăcându-se că nu vede pe Geronte). — O Doamne! ce nenorocire ne așteaptă! Sărmanul părinte! Bietul Geronte, ce-ai să te faci?

Geronte (a parte). — Ce zice de mine, cu fața aceea mâhnită?

Scapin. — Nu e nimeni care să'mi spue unde e domnul Geronte ?

Geronte. — Ce e Scapin ?

Scapin (alergând pe scenă, fără să audă nici să vadă pe Geronte). — Unde l-ași putea găsi să'i spun nenorocirea ?

Geronte (alergând după Scapin). — Ce este ?

Scapin. — In zadar alerg în toate părțile ca să-l pot găsi.

Geronte. — Iată-mă.

Scapin. — Trebuie să fie ascuns unde-va de nu pot da peste el.

Geronte (apropiind pe Scapin). — Hei ! Ești orb de nu mă vezi ?

Scapin. — A ! domnule, nu-i chip să te găsesc.

Geronte. — De-un ceas sunt în fața ta. Ce este ?

Scapin. — Domnule...

Geronte. — Ce ?

Scapin. — Domnule, băiatul d-tale...

Geronte. — Ei ! băiatul meu...

Scapin. — A căzut într'o nenorocire ; cea mai ciudată de pe lume.

Geronte. — Și care ?

Scapin. — L-am găsit adineauri în-

tristat de nu știu ce i-ai spus și în care m'ai amestecat foarte rău și pe mine; și, căutând să înlăturăm întristarea aceasta, ne-am dus să ne plimbăm în port. Acolo, între alte lucruri, ne-am oprit privirea pe o corabie turcească foarte bine echipată. Un turc tânăr, cu înfățișarea cum se cade, ne-a poftit să intrăm și ne-a întins mâna. Am trecut. Ne-a făcut mii de politețe, ne-a dat să mâncăm și am mâncat cele mai excelente poame ce se pot vedea, și am băut vin care mi s'a părut cel mai bun din lume.

Geronte. — Ce este atât de supărător în toate astea?

Scapin. — Stai să vezi, domnule, ascultă. Pe când mâncam, turcul a pornit corabia pe mare și când s'a văzut departe de port m'a pus într'o barcă și m'a trimis să-ți spun că dacă nu-i trimeți prin mine, numai de cât, cinci sute de scude, îți va duce băiatul tocmai în Algeria.

Geronte. — Ce face! cinci sute de scude!

Scapin. — Da, domnule; și, mai mult,

nu mi-a dat pentru asta de cât două ceasuri.

Geronte. — A! spânzuratul de turc! să mă asasineze în așa chip.

Scapin. — Atârnă de d-ta domnule să găsești repede mijloacele de a scăpa din fiare un fiu pe care îl iubești cu atâta căldură.

Geronte — Ce dracu a căutat în corabie?

Scapin. — Nu s'a gândit la ce i s'a întâmplat.

Geronte. — Du-te, Scapin, du-te de spune turcului că am să trimit justiția după el.

Scapin. — Justiția pe mare! râzi de lume?

Geronte. — Ce dracu a căutat în corabie?

Scapin. — O soartă rea conduce unori pe oameni.

Geronte. — Ascultă, Scapin, trebuie să faci o faptă de slugă credincioasă.

Scapin. — Ce, domnule?

Geronte. — Să te duci să spui turcului să-mi trimeată înapoi băiatul și să rămâi tu în locul lui până ce voi aduce suma cerută.

Scapin. — Ei, domnule ! te gândești la ce spui ? și crezi că turcul e atât de prost să primească pe un păcătos ca mine în locul băiatului d-tale ?

Geronte. — Ce dracu a căutat în corabie ?

Scapin. — Nu se gândea la nenorocirea asta. Gândește-te, domnule, că nu mi-a dat de cât două ceasuri.

Geronte. — Zici că cere... ?

Scapin. — Cinci sute de scude.

Geronte. — Cinci sute de scude ! dar n'are conștiință ?

Scapin. — Așa, da ! conștiință la un ture !

Geronte. — Știe el ce va să zică cinci sute de scude ?

Scapin. — Da, domnule ; știe că sunt o mie cinci sute de livre.

Geronte. — Crede, trădătorul, că o mie cinci sute de scude se găsesc pe urma unui cal ?

Scapin. — Sunt oameni cari n'au nici o judecată.

Geronte. — Dar ce dracu căuta în corabie ?

Scapin. — Așa e ; dar ce vrei ! nu se pre-văd lucrurile. Haide, domnule, grăbește-te.

Geronte.—Ține iată cheia de la dulapul meu.

Scapin.—Bine.

Geronte.—Ai să'l deschizi.

Scapin.—Foarte bine.

Geronte.—Ai să găsești o chee mare, în partea stângă, care e de la pod.

Scapin.—Da.

Geronte.—Ai să te duci să iei toate zdrențele de acolo și ai să le vinzi telalilor, ca să te duci să'mi răscumperi băiatul.

Scapin (înapoindu'i cheia).— Ce domnule, visezi? N'am să iau nici o sută de franci pe tot ce spui d-ta; și, mai mult, știi ce puțină vreme mi s'a dat.

Geronte.— Dar ce dracu căuta în corabie?

Scapin.—O! ce de vorbe de geaba! Lasă corabia în pace și gândește-te că vremea trece și că risci să'ți pierzi băiatul. Vai! săracul stăpănu-meu, poate că n'am să te mai văd nici odată și că în momentul când vorbesc ești dus rob în Algeria! Cerul însă are să'mi fie martor că am făcut pentru tine tot ce-am putut și că, dacă nu ești răscumpărat, nu trebuie

să învinuești de cât lipsa de dragoste a unui tată.

Geronte. - Așteaptă, Scapin, mă duc să caut banii.

Scapin.—Grăbește-te, domnule; tremur să nu treacă ora.

Geronte.—Zici că patru sute de scude ?

Scapin.—Nu, cinci sute.

Geronte.—Cinci sute de scude.

Scapin.—Da.

Geronte.—Ce dracu a căutat în corabie ?

Scapin.—Ai dreptate, dar grăbește-te.

Geronte.—Nu era altă plimbare ?

Scapin.—Așa e; numai hai mai repede.

Geronte.—A ! afurisită corabie !

Scapin (aparte).—Corabia îi stă în gât.

Geronte.—Ține, Scapin; uitasem că tocmai am primit suna asta în aur; și nu credeam că are să'mi fie atât de repede răpită. (Scoțând punga din buzunar și întinzând-o lui Scapin.) Ține, du-te de'mi răscumpără băiatul.

Scapin (întinzând mâna).—Da, domnule.

Geronte (retrăgând punga, pe care se prefacă că vrea s'o dea lui Scapin).—Dar spune turcului că e un scelerat.

Scapin (întinzând iar mâna).—Da.

Geronte (reîncepând aceiași acțiune).—
Un om fără lege, un hoț.

Scapin.—Lasă'l pe mine.

Geronte (ca mai sus).—Că'mi ia cinci sute de scude fără nici un drept.

Scapin.—Da.

Geronte (ca mai sus).—Că nu i'i dau nici pe viață nici pe moarte.

Scapin.—Foarte bine.

Geronte (ca mai sus).—Și că, dacă'l prind vre-o dată, am să știu să'mi răsbun.

Scapin.—Da.

Geronte (punând punga în buzunar și plecând).—Du-te, du-te repede de-mi cere băiatul.

Scapin (alergând după Geronte).—Hei domnule !

Geronte.—Ce ?

Scapin.—Unde sânt banii ?

Geronte.—Nu ți i-am dat ?

Scapin.—Nu, zău ; i-ai băgat iar în buzunar.

Geronte.—A ! durerea îmi turbură mintea.

Scapin.—Se și vede.

Geronte.—Ce dracu căuta în corabie? A! afurisită corabie! Turc trădător, lua-l-ar toți dracii!

Scapin (singur).—Nu poate mistui cele cinci sute de scude ce'i smulg; dar nu s'a răfuit încă cu mine, și vreau să'mi plătească cu altă monetă, rușinea ce mi-a făcut față cu fi-său.

Scena XII

Octav, Leandru, Scapin

Octav.—Ei, Scapin, ai izbutit pentru mine în întreprinderea ta?

Leandru.—Ai făcut ceva ca să'mi scoți dragostea din chinul în care e?

Scapin (lui Octav).—Iată două sute de pistoli pe care i-am scos de la tatăl d-tale.

Octav.— A! ce bucurie îmi dai!

Scapin (lui Leandru).— Pentru d-ta n'am putut face nimic.

Leandru (vroind să plece).— Va să zică trebuie să mă duc să mor; n'am ce face cu viața dacă Zerbinetta mi-e răpită.

Scapin.—Hei! Hei! cu binișorul. Ce dracu o ei așa de repede!

Leandru (întorcându-se).— Ce vrei să mă fac?

Scapin. — Haide, afacerea d-tale o am aci.

Leandru. — A! îmi redai viața!

Scapin. — Cu condiție să-mi îngăduiești și mie o mică răzbunare contra tatălui d-tale, pentru renghiul ce mi-a făcut.

Leandru. — Tot ce vrei.

Scapin. — Imi făgăduiești față cu martori ?

Leandru. — Da.

Scapin. — Ține iată cinci sute de seude.

Leandru. — Haide repede să răscumpăr pe aceea pe care o ador.

ACTUL III

Scena I

Zerbineta, Hiacinta, Scapin, Silvestru

Silvestru. — Iubiții d-v. au hotărât ca să stați împreună; și noi îndeplinim ordinul ce ne-au dat.

Hiacinta (Zerbinetei). — Un asemenea ordin este foarte plăcut. Primesc cu bucurie o asemenea tovarășe; și nu va depinde de mine ca prietenia ce există

între cei pe cari îi iubim să se strângă și între noi două.

Zerbineta. — Primesc propunerea și nu sunt persoană care să mă dau înapoi în fața prieteniei.

Scapin. — Și când ești în fața amorului.

Zerbineta. — Pentru amor e altă socoteala; riști mai mult numai, și eu nu sunt îndrăzneată.

Scapin. — Ești, mi se pare, față cu stăpânu-meu, acum; și aceea ce a făcut pentru d-ta trebuie să te îndemne a răspunde cum se cuvine pasiunii lui.

Zerbineta. — Nu mă încred încă de cât în soarta cea bună; și asta nu e destul ca să mă încredințeze asupra celor ce-a făcut pentru mine. Sunt veselă și râd mereu; dar, râzând, sunt serioasă în unele privințe, și stăpânul tău greșește dacă crede că e destul că m'a cumpărat pentru ca să fiu în întregime a lui. Trebuie să-l coste altceva de cât parale; și pentru ca să raspund amorului lui după cum dorește, îmi trebuie un dar al credinței lui care să fie împreunat cu unele ceremonii trebuincioase.

Scapin. — Tot așa vrea și el. Nu te vrea de cât în toată cinstea; și n'ași fi fost om să mă amestec în această afacere, dacă ar avea alt gând.

Zerbineta. — Vreau să cred, pentru că mi-o spui; dar, de partea tatălui, prevăd împiedicări.

Scapin. — Vom găsi mijloc să aranjăm lucrurile.

Hiacinta (Zerbinetei). — Asemănarea destinelor noastre trebuie să contribuie și ea a face să nască prietenia noastră; și suntem amândouă în aceeași alarmă, amândouă expuse la aceeași nenorocire.

Zerbineta. — D-ta ai cel puțin avantajul de a ști din cine ești născută și că sprijinul părinților d-tale, pe cari îi poți face cunoscuți, poate să reguleze totul, poate să-ți asigure fericirea și poate face să se dea consimțământul la căsătoria deja făcută. Dar, pentru mine, nu găsesc nici un ajutor în ceea ce pot fi; și sunt într'o stare care nu va îmbuna voința unui tată care nu vrea de cât binele.

Hiacinta. — Dar mai ai și avantajul

că nu se ispitește prin altă căsătorie acela pe care îl iubești.

Zerbineta. — Schimbarea inimei unui amant nu este ceea ce e mai de temut. Poți să-ți crezi, firește, destul merit ca să-ți păstrezi cucerirea; dar ceea ce văd mai de temut în acest soi de afaceri, este puterea părintească, pe lângă care orice merit nu slujește la nimic.

Hiacinta. — Vai! De ce este ca niște înclinări drepte să fie așa stânjenite? Ce dulce lucru este să iubești, când nu sunt piedici la aceste lanțuri dulci cu cari se leagă două inimi.

Scapin. — Vrei să râzi. Liniștea, în dragoste, e un calm neplăcut. O fericire neturburată devine plicticoasă; trebuie urcușuri și coborâșuri în viață și greutatea ce se amestecă în treburi reînviază ardoarea, sporește plăcerile.

Zerbineta. — Doamne, Scapin, spune-ne și nouă povestea aceea, de care ni s'a spus că e atât de nostimă, a strata-gemei pe care ai întrebuițat-o ca să scoți bani de la bătrânul tău sgârcit. Știi că nu se trudește zadarnic cel ce-mi

povestește ceva, și că-l răsplătesc destul de bine prin bucuria ce'i arăt.

Scapin.—Iată Silvestru care o va putea face tot atât de bine ca și mine. Am în cap o oare care mică răzbunare de care am să mă bucur grozav.

Silvestru.—De ce, pentru o bucurie vrei să cauți a'ți atrage vre-o afacere urâtă?

Scapin.—Imi place să încerc afacerile îndrăznețe.

Silvestru.—Ți-am mai spus-o, ți-ai părăsi planul dacă ai vrea să mă ascuți.

Scapin.—Da, dar pe mine am să mă ascult.

Silvestru.—Cu ce dracu vrei să te amuzezi?

Scapin.—De ce dracu îmi porți grije?

Silvestru.—Pentru că văd că fără nici o nevoie risci să te alegi cu o ploae de bastoane.

Scapin.—Asta privește spinarea mea, nu a ta.

Silvestru.—E drept că ești stăpân pe spinarea ta, și poți face cu ea ce vrei.

Scapin.—Primejdiile astea nu m'au oprit nici odată; și urăsc inimile aceste

fricoase cari, prevăzând prea repede urmările lucrurilor, nu îndrăznesc să facă nimic.

Zerbineta.—(lui Scapin) Vom avea nevoe de îngrijirile tale.

Scapin.— Du-te. Viu numai de cât și eu. Nu se va putea spune că fără pedeapsă am fost pus în stare să mă trădez singur, și să descoper secrete cari era bine să nu fie știute.

Scena II

Geronte, Scapin

Geronte.—Ei, Scapin, cum merg afacerile băiatului meu?

Scapin.—Băiatul d-tale, domnule, este în loc sigur. Dar acum ești d-ta în cea mai mare primejdie din lume și ași da mult ca să te afli acasă.

Geronte.—Cum așa?

Scapin.— In momentul când îți vorbesc te caută pretutindeni ca să teucidă.

Geronte.—Pe mine?

Scapin.—Da.

Geronte.—Și cine?

Scapin.—Fratele persoanei aceleia pe care a luat-o de nevastă Octav. El crede

că planul d-tale de a'ți pune fata în locul surorii lui, te face mai mult să vrei să rupi căsătoria ; și, cu gândul acesta, s'a hotărât să'și verse toată disperarea pe d-ta, și să'ți răpună viața spre a'și răsbuna onoarea. Toți prietenii lui, oameni de spadă ca și el, te caută în toate părțile și întreabă de d-ta. Am văzut chiar pe ici pe colo, soldați din ceata lui, cari' întreabă pe câți întâlnesc și au ocupat pe plutoane toate stradele ce duc la casa d-tale ; așa că n'ai putea să te duci acasă, n'ai putea face nici un pas nici la dreapta nici la stânga, fără să cazi în mâinile lor

Geronte.— Ce să fac, bietul meu Scapin ?

Scapin.—Nici eu nu știu domnule ; asta e o afacere foarte ciudată. Tremur pentru d-ta din creștet până'n tălpi ; și... stai puțin (*Scapin se preface că se duce să vadă dacă în fundul scenei nu e nimeni*).

Geronte (tremurând).— Ei ?

Scapin.—Nu, nu ; nu'i nimic.

Geronte.—N'ai putea să găsești vre-un mijloc să mă scoți din încurcătură ?

Scapin.—Mă gândesc eu la unul; dar risc eu să fiu omorât.

Geronte.—Ei! Scapin! arată-te servitor credincios. Nu mă părăsi, te rog.

Scapin.—Bucuros. Am o slăbiciune pentru d-ta care nu mă lasă să te las fără ajutor.

Geronte.—Ai să fii răsplătit, te asigur; șiți făgăduesc haina asta, după ce voi purta-o puțin.

Scapin.—Ia stai. Iată o afacere pe care am găsit-o foarte la timp ca să te scap. Trebuie să te bagi în sacul ăsta și...

Geronte (crezând că vede pe cineva).— A!

Scapin.—Nu, nu, nu, nu e nimeni. Trebuie să te bagi aci înăuntru și să nu te miști cu nici un preț. Am să te iau în spinare ca pe un pachet și am să te duc așa printre dușmanii d-tale până acasă, unde, când vom sosi, ne vom putea baricada și vom putea cere ajutor contra violenței.

Geronte.—Invenția e bună.

Scapin.—Cea mai bună din lume. Să vezi. (A parte) Ai să-mi plătești minciuna.

Geronte.—Ce zici?

Scapin.—Zic că dușmanii d-tale vor cădea în cursă. Bagă-te bine până în fund, și mai cu seamă caută să nu te arăți, să nu te miști, ori ce s'ar întâmpla.

Geronte.—Lasă pe mine; am să mă țin bine.

Scapin.—Ascunde-te. Iată un spada-sin care te caută. (Prefăcându-și glasul) Ce? N'o să am parte să omor pe Geronte acela; și n'o să se găsească ni-meni care să'mi spună unde e? (Lui Geronte, cu vocea naturală) Nu te mișcă. Pe toți dumnezeii, îl voi găsi chiar de s'ar ascunde în fundul pământului. (Lui Geronte cu glasul natural) Nu te-arătă. Hei, omul cu sacul? Domnule. Îți dau un ludovic ca să-mi spui unde poate fi Geronte. Căutați pe d. Geronte?—Da, drace, îl caut. —Și pentru ce afacere domnule?— Pentru ce afacere?— Da. —Vreau să'lucid sub lovituri de baston. —Ei, d-le, lovituri de baston nu se dau unor oameni ca dânsul, și nu e om ca să fie tratat astfel.—Cine? ticălosul acela de Geronte, păcătosul acela, stri-

catul acela? D-l Geronte, d-le, nu e nici ticălos, nici păcătos, nici stricat; și ați face mai bine, vă rog, să vorbiți altfel. —Cum, mă tratezi pe mine așa de sus? —Așăr, cum se cuvine pe un om de onoare insultat. Nu cumva ești dintre prietenii lui Geronte? —Da, d-le, sânt. —A! drace, ești prieten cu el; așa da. (Dând mai multe lovituri de baston în sac.) Na, iată ce-ți dau pentru el. (Țipând ca și când ar primi bastoanele) A! a! a, a, d-le! A, a, d-le! frumos! Mai încet! A, a, a, a! —Na dăi astea din partea mea. Adio. Al dracului Gascon! Ai!

Geronte (scoțând capul din sac).—A! Scapin nu mai pot!

Scapin.—A! Domnule! M'a topit și mă doare spinarea de nu mai pot.

Geronte.—Ce face?! în spinarea mea dădea.

Scapin.—Ei ași, domnule, într'a mea cără.

Geronte.—Ce tot spui? Am simțit eu loviturile, le simt și acum.

Scapin.—Dacă 'ți spun că nu; nu-

mai vârful bastonului a ajuns până în spinarea d-tale.

Geronte.— Trebuia să te dai puțin mai la o parte, ca să mă aperi pe mine.

Scapin (făcând pe Geronte să rein-
tre în sac). — Ia seama. Iată pe altul
care are mutră de strein. — Ei! Alerg ca
un câine și nu pot găsi pe Geronte acela?
— Ascunde-te bine. — Ia ascultă, dom-
nule om; te rog nu știi unde e Geronte
pe care îl caut eu?—Nu d-le, nu știu
unde e Geronte.—Ia ascultă, spune drept;
nu vreau mare lucru cu el. Vreau nu-
mai să'i fac un mic dar, pe spinare
vre-o duzină de bastoane și trei patru
împunsături de sabie în piept.—Te asi-
gur, d-le că nu știi unde e.—Mi se pare
că văd ceva mișcându-se în sacul acela.
—Mă iartă, d-le. De sigur că e vre-o co-
medie? acolo.—De loc, d-le. —Vreau să
dau o lovitură de sabie în sac.—Ia seama
d-le.—Ia arată-mi puțin ce e acolo. —
Foarte frumos, d-le.—Cum foarte frumos?
Ce treabă ai d-ta cu ce am eu în sac.—Și
eu vreau să văd.—N'ai săvezi.—Ei! ce
de vorbă!—Sânt niște vechituri ale mele.
—Arată-mi-le 'ți spun. — Nu, de loc.

—Deloc?—Nu.—Am să-ți trîntesc bastonul ăsta în spinare.—Prea puțin îmi pasă.—A! faci pe ticălosul! (Dând cu bastonul în sac și strigând ca și când ar primi loviturile) A! a, a, a, d-le! A, a, a, a!—Până la revedere să-ți fie asta de lecție să mai fii obraznic!—A! lua-l-ar ciurma de zmintit! A!

Geronte (scoțând capul din sac).—A! Sânt mort!

Scapin.—A! Sânt mort!

Geronte.—Dar de ce-or fi dând în spinarea mea?

Scapin (Băgându-i capul în sac).—Ia seama. Iată o jumătate duzină de soldați. (Contra-făcând glasul mai multor inși) —Haide! Să'ncercăm să găsim pe Geronte; să căutăm peste tot. Să nu ne precupețim pașii. Să răscolim tot orașul. Să nu uităm nici un loc. Să vizităm tot. Să dibuim toate colțurile. Pe unde mergem? S'o luăm pe aci. Nu, pe-aci. La stânga. La dreapta. Ba nu. Ba da. (Lui Geronte)—Ascunde-te bine.—A! camarazi, iată-i valetul. Haide pun-gașule, trebuie să ne spui unde e stăpânul tău.—Ei! d-lor nu mă maltratați.

Haide spune-ne unde e. Spune! Mai iute. Grăbește! Haide.—Ei, d-lor, mai încet! (Geronte scoate binișor capul din sac, și vede violenția lui Scapin).—Dacă nu ne faci să-ți găsim stăpânul numai de cât, o să-ți curgă în spinare o ploaie de bastoane. Mai bine sufer ori ce de cât să-mi descoper stăpânul.—O să te omorâm.—Faceți ce vreți.—Vrei să fii bățut? N'am să-mi trădez stăpânul.—A vrei să guști? Na... Oh! (Gata să lovească, Geronte ese din sac și Scapin fuge).

Geronte.—A! infamul! A! trădătorul! A! sceleratul! Așa mă asasinai.

Scena III

Zerbineta, Geronte

Zerbineta (râzând, fără să vadă pe Geronte). A! A! vreau să răsufli puțin.

Geronte (a parte fără să vadă pe Zerbineta) Ai să mi-o plătești, ți-o jur.

Zerbineta (fără să vadă pe Geronte).—A! a! a! ce nostimă istorie și ce mai găscă 'i bătrânul acela.

Geronte.—Nu e nimic nostim aci, și n'ai de ce râde.

Zerbineta. — Ce? Ce vrei să zici, d-le?

Geronte. — Vreau să zic că n'ar trebui să râzi de mine.

Zerbineta. — De d-ta?

Geronte — Da.

Zerbineta. — Cum? Dar cine se gândeste să râdă de d-ta?

Geronte. — Dar ce ai să-mi râzi în nas?

Zerbineta. — Asta nu te privește; și rîd singură de o poveste ce mi s'a spus, cea mai nostimă ce se poate auzi. Nu știu dacă este pentru că sînt interesată în afacere; dar n'am găsit nici o dată ceva mai nostim ca renghiul ce-a fost jucat de un fiu tatălui lui ca să-i scoată bani.

Geronte. — De un fiu tatălui lui ca să-i scoată bani?

Zerbineta. — Da. Dacă vrei sînt gata să-ți spun afacerea; îmi place din fire să spui poveștile ce știu.

Geronte. — Spune-mi te rog și mie povestea aceea.

Zerbineta. — Bucuros. Nu risc mare lucru spunându-ți-o; și e o aventură care nu poate rămâne mult timp secretă. Soarta a vrut să mă găsească într'o bandă

de oameni numiți Egipteni și cari, cutreerând din provincie în provincie, ghicesc norocul și mai fac și alte lucruri. Sosind în orașul acesta, un tânăr mă văzu și simți pentru mine amor. Din momentul acesta se ține după mine și iată-l la început ca pe toți tineri cari cred că n'au de cât să vorbească și că la cel mai mic cuvânt ce spun își fac afacerile ; dar găsi o mândrie care-l făcu să și corijeze primele gânduri. Și își făcu cunoscută pasiunea celor ce mă țineau și i găsi dispuși să mă dea lui în schimbul unei sume. Răul afacerii era însă că iubitul meu era în starea în care sânt adesea mai toți copiii de familie, adică nu prea avea parale. Are un tată care, de și bogat, e un zgârcit de mâna întâi, cel mai rău om din lume. Ia stai. Nu cumva 'mi aduc aminte cum îl cheamă ? Ajută-mă puțin. Nu-mi poți spune pe cineva din orașul ăsta care să fie cunoscut pentru zgârcenie ?

Geronte. Nu.

Zerbineta. — E în numele lui un ronte... ronte. O... Oronte. Nu ; Ge... Geronte. Da, Geronte, tocmai. Iată'l găsit, de ho-

țul ăsta e vorba. Și ca să venim la vorbă, oamenii noștri vroiau să plece azi din orașul acesta și iubitul meu era să ma piardă, în lipsă de bani, dacă, pentru ca să-i smulgă de la tatăl lui, n'ar fi găsit ajutor în dibăcia unui servitor al lui. Numele servitorului îl știu de minune, îl chiamă Scapin; e un om neprețuit; merită toate laudele.

Geronte (a parte). — A, pungașule!

Zerbina. — Iată stratagema ce a întrebuințat ca să-și prindă gășca. A! a! a! nu'mi pot aduce aminte fără să râd din toată inima. A! a! a! S'a dus la câinele acela de sgârcit. A! a! a! și i-a spus că plimbându-se prin port cu fiul lui, hi! hi!, văzuseră o corabie turcească unde fuseseră invitați să intre; că un turc tânăr le dăduse de mâncare; a! a! că, pe când mâncau, pornise corabia și că turcul îl trimisese singur într'o bancă, cu poruncă să spună tatălui lui că-i ducea băiatul în Algeria dacă nu-i trimetea îndată cinci sute de scude. A! a! a! Iată pe hoțul meu, pe răutăcios într'o teamă furioasă; și dragostea ce are pentru băiatul lui se luptă

cu sgârčenja lui. Cinci sute de scude ce i se cer, sunt tocmai cinci sute de lovituri de pumnal ce i se dau. A! a! a! Nu se poate hotărâ să-și scoată suma asta din pânțecă; și grija ce-l muncește îl face să găsească o sută de mijloace ridicule ca să-și recapete copilul. A! a! a! Vrea să trimită justiția pe mare după corabia turcului. A! a! a! trimite pe valetul lui să se ducă să țină locul fiului lui, până să strângă banii pe cari nu vrea să-i dea. A! a! a! Dă, pentru ca să facă cele cinci sute de scude, patru sau cinci haine vechi, cari nu fac trei-zeci. A! a! a! Valetul îl face să înțeleagă mereu obrăznicia propunerilor lui și fiecare reflecție e dureros însoțită de un: «Dar ce dracu a căutat în corabie? Afurisită corabie! Turc trădător!» In sfârșit, după multe înconjururi, după ce a gemut și oftat. . Dar mi se pare că nu râzi de povestea mea. Ce zici?

Geronte. — Zic că tânărul acela e un spânzurat, un obraznic, că are să fie pedepsit de tatăl lui pentru renghiul ce i-a jucat; că Egipteana e o îndrăsneată,

o impertinentă, să insulte pe un om de onoare, care are s'o învețe să vie să strice pe copiii de familie bună; și că valetul e un scelerat, care va fi trimis la pușcărie de Geronte, până mâine.

Scena IV

Zerbineta, Silvestru

Silvestru. -- Unde fugi? Știi că ai vorbit cu tatăl iubitului d-tale?

Zerbineta. — M'am temut eu; și m'am adresat tocmai lui, fără să știu, ca să îi povestesc chiar istoria lui.

Silvestru. -- Cum istoria lui?

Zerbineta. — Da; aveam numai istoria aceea în cap și ardeam de gustul de a o povesti. Dar, ce-are aface? A-tât mai rău pentru el. Nu văd ca lucrurile să fie pentru noi nici mai bune nici mai rele.

Silvestru. — Aveai poftă de flecărit! și asta înseamnă să ai limbă ca să nu, știi să-ți faci propriile afaceri.

Zerbineta. — N'ar fi aflat de la altul?

Scena V**Argante, Zerbineta, Silvestru**

Argante (în culise). — Ei! Silvestru.

Silvestru (Zerbinetei). — Du-te acasă.
Mă chiamă stăpânu-meu.

Scena VI**Argante, Silvestru**

Argante. — Va să zică v'ați înțeles
pungașilor! V'ați învoit, Scapin, tu și
cu fi-meu să mă pungășiți! Și credeți
că am să rabd?

Silvestru. — Zău d-le, dacă Scapin te
pungășește, eu îmi spăl mâinele și te
asigur că nu sunt amestecat de loc.

Argante. — O să vedem noi asta, spân-
zuratule, o să vedem afacerea asta și
n'am să mă las a fi păcălit.

Scena VIII**Geronte, Argante, Silvestru**

Geronte. — A! d-le Argante, sunt în-
tr'o mare nenorocire.

Argante.—Și eu sunt într'o încurcătură groaznică.

Geronte.— Spânzuratul de Scapin, printr'o viclenie, mi-a stors cinci sute de scude.

Argante.— Acelaș spânzurat de Scapin tot printr'o viclenie, mi-a smuls două sute de pistoli.

Geronte.—Nu s'a mulțumit numai să îmi smulgă cinci sute de scude, dar m'a tratat de mi-e și rușine s'o spun. Dar are să mi-o plătească.

Argante.—Vreau să-mi dea socoteală de renghiul ce mi-a jucat.

Geronte.—Și am să mă răzbun într'un chip exemplar.

Silvestru (a parte).—Dea Dumnezeu să n'am și eu partea mea în toate astea.

Geronte.—Încă nu e tot, d-le Argante; și o nenorocire nu vine nici o dată singură. Mă bucuram azi cu speranța de a'mi reavea fiica, din care îmi făceam toată consolația; și aflui acum de la omul meu că a plecat demult de la Tarent, și că se crede că a pierit pe vasul pe care s'a imbarcat.

Argante.—Dar de ce ai ținut-o la Ta-

rent și nu ți-ai dat bucuria de a o avea cu d-ta?

Geronte. — Am avut motivele mele pentru asta; și interese de familie m'au silit să țiu ascunsă a doua mea căsătorie. Dar, ce văd?

Scena VIII

Argante, Geronte, Nerina, Silvestru

Geronte. — A! iată-te doică!

Nerina (atuncându-se la genuchii lui Geronte). — A! d-le Pandolf! ce...

Geronte. — Zi'mi Geronte și nu te mai sluji de numele ăsta. Motivele ce m'au silit să-l iau printre voi la Tarent au încetat.

Nerina. — Vai! Ce de turburări și neliniști ne-a pricinuit schimbarea asta de nume până să venim să te căutăm aci.

Geronte. — Unde e fiica mea și mama ei?

Nerina. — Fiica d-tale, d-le, nu e de parte de aci; dar înainte de a ți-o arăta, trebuie să-ți cer iertare că am măritat-o, în părăsirea în care mă aflam cu ea, negăsindu-te pe d-ta.

Geronte.—Fiica mea măritată !

Nerina.—Da, domnule.

Geronte.—Și cu cine ?

Nerina.—Cu un tânăr numit Octav, fiul unui oarecare domn Argante,

Geronte.—O cer !

Argante.—Ce întâmplare !

Geronte.—Du-ne, du-ne numai decât la ea.

Nerina.—N'aveți de cât să intrați în casa asta.

Geronte.—Treci nainte. Urmează-mă, urmează-mă, domnule Argante.

Silvestru (singur).—Iată o întâmplare surprinzătoare.

Scena IX

Scapin, Silvestru

Scapin.—Ei, Silvestru, ce fac oamenii noștri ?

Silvestru.—Am să-ți dau două știri. Una, că afacerea lui Octav s'a regulat. Hiacinta noastră s'a găsit fiica d-lui Geronte ; și întâmplarea a făcut ceeace prudența părinților hotărâse. Cealaltă

știre, este că cei doi bătrâni te amenință groaznic și mai cu seamă d. Geronte.

Scapin.—Nu'i nimic. Amenințările nu mi-au făcut nici odată rău și sunt nori cari trec departe de capetele noastre.

Silvestru.—Ia seama! Se prea poate ca copiii să se împace cu părinții și tu să rămâi în încurcătură.

Scapin.—Lasă pe mine. Găsesc eu mijlocul să le potolesc furia, ei...

Silvestru.—Fugi, iată-i că vin.

Scena X

**Geronte, Argante, Hiacinta, Zerbineta,
Silvestru**

Geronte.—Haide, fiica mea, vino la mine. Bucuria mi-ar fi fost desăvârșită dacă ași fi putut vedea și pe mama ta cu tine.

Argante.—Iată și pe Octav la vreme.

Scena XI

Argante, Geronte, Octav, Hiacinta, Zerbineta, Nerina, Silvestru

Argante.—Vino, fiul meu, vino să te bucuri cu noi de fericita întâmplare a căsătoriei tale. Cerul...

Octav.—Nu, tată, toate propunerile de căsătorie nu vor sluji la nimic. Trebuie să-mi scot masca cu d-ta și ți s'a spus legătura mea.

Argante.—Da, dar nu știi..

Octav.—Știu tot ce e de știut.

Argante.—Vreau să zic că fiica d-lui Geronte..

Octav.—Fiica d-lui Geronte nu'mi slujește la nimic.

Geronte.—E ea...

Octav (lui Geronte).—Nu, d-le, îți cer iertare; hotărârea mea e luată.

Silvestru (lui Octav).—Ascultă.

Octav.—Nu, taci, n'ascult nimic.

Argante (lui Octav).—Nevasta ta...

Octav.—Nu, îți spun, tată; mai bine ași muri de cât să părăsesc pe iubita mea Hiacinta. (Trecând lângă Hiacinta) Da, ori ce-ați face, iată pe aceea cu care mi-e legată credința; am s'o iubesc toată viața și nu vreau altă femeie.

Argante.—Ei bine, pe ea ți-o dăm. Ce dracu de zăpăcit care nu vrea să asculte nimic.

Hiacinta (arătând pe Geronte).—Da,

Octav, iată pe tatăl meu pe care l-am găsit și am scăpat de necazuri.

Geronte.—Haidem la mine; vom fi mai bine de cât aci ca să ne înțelegem.

Hiacinta (arătând pe Zerbineta).—A! tată, îți cer ca grație să nu fiu despărțită de fata asta drăguță. Are un merit care vă va face să o stimați când îl veți afla.

Geronte.—Vrei să ții la mine pe o persoană care e iubită de fratele tău și care mi-a spus adineauri o sumă de prostii în nas?

Zerbineta.—Te rog să scuzi, d-le. N'ași fi vorbit așa dacă ași fi știut că ești d-ta și nu te cunoșteam de cât din reputație.

Geronte.—Cum, numai din reputație?

Hiacinta.—Tată, pasiunea ce are fratele meu pentru dânsa nu e de loc criminală și răspund de virtutea ei.

Geronte.—Asta e foarte bună! Nu cumva am să mi însor băiatul cu dânsa! o fată necunoscută, care e de meserie hoinară!

Scena XII

**Argante, Geronte, Leandru, Octav, Hiacinta,
Zerbineta, Nerina, Silvestru**

Leandru.—Tată, nu te plânge că iubesc o necunoscută fără naștere și fără avere. aceia de la cari am răscumpărat-o mi-au descoperit că e din acest oraș și de familie cinstită; că ei au furat-o la vârsta de patru ani; și iată o brățară ce mi-au dat, care ne va putea ajuta să'i găsim părinții.

Argante.—Vai! după brățara asta e fiica mea pe care am pierdut-o la vârsta ce spui.

Geronte.—Fiica d-tale?

Argante.—Da, e dânsa, și văd toate trăsăturile cari mă pot asigura. Scumpa mea fiică!

Hiacinta.—O! Doamne! Ce de întâmplări extraordinare.

Scena XIII

**Argante, Geronte, Leandru, Octav, Hiacinta,
Zerbineta, Nerina, Silvestru, Carol,**

Carol.—A! Domnitor s'a întâmplat un accident ciudat.

Geronte.—Ce ?

Carol.—Bietul Scapin..

Geronte.—E un ticălos pe care vreau să'l spânzur.

Carol.—Vai, d-le, n'o să mai fie nevoie de asta. Trecând pe lângă o clădire i-a căzut în cap un ciocan de pietrar, care i-a sfărâmat osul și i-a scos creerii. Moare ; și s'a rugat să fie adus aci ca să vă poată vorbi înainte de a muri.

Argante.—Unde e ?

Carol.—Iată'l.

Scena XIV

**Argante, Geronte, Leandru, Octav, Hiacinta,
Zerbineta, Nerina,
Scapin, Silvestru, Carol**

Scapin (adus de doi oameni, cu capul înfășurat în cârpe, ca și când ar fi rănit).—A ! A ! d-lor, vedeți-mă... A ! N'am vrut să mor fără să viu să cer iertare tuturor celor pe cari i-am putut supăra. A ! da, d-lor, înainte de a'mi da ultima suflare, vă conjur, din toată inima, să'mi iertați tot ce v'am făcut și mai cu seamă pe d. Argante și pe d. Geronte. A !

Argante.— Pentru mine, te iert; mori liniștit.

Scapin (lui *Geronte*).— Pe d-ta, d-le te-am ofensat mai mult cu bastoanele...

Geronte.— Nu mai spune, te iert și eu...

Scapin— Au fost o mare îndrăzneală pentru mine bastoanele pe cari...

Geronte.— Lasă astea.

Scapin.— Murind, am o durere nespusă pentru bastoanele...

Geronte.— Ci, taci o dată.

Scapin.— Nenorocitele alea de bastoane ce ți-am...

Geronte.— Taci, îți spun; uit totul.

Scapin.— Vai ce bunătate. Dar îmi ierți din toată inima bastoanele acele...

Geronte.— Da, da. Să nu mai vorbim; îți iert tot; s'a isprăvit.

Scapin.— A! d-le mă simt ușurat de cuvântul acesta.

Geronte. Da, dar te iert cu condiție să mori.

Scapin. Cum, d-le?

Geronte.— Imi iau cuvântul îndărăt dacă scapi.

Scapin.— A! A! iar m'apucă slăbiciunea.

Argante.—D-le Geronte, în favoarea veseliei noastre, trebuie să'l ierți fără condiție.

Geronte.—Fie.

Argante.—Haide să prânzim împreună ca să ne gustăm mai bine plăcerea.

Scapin.—Și pe mine să mă pună în capul mesei, până să mor.

SFARȘIT

Piese de teatrupublicate în *Biblioteca pentru Toți*

- 199 **Alexandri V.** Teatru. Cetatea Neamțului, Cinel-Cinel, Volumul I.
- 200 " Teatru, Barbu Lăutarul, Kera Nastasia, Piatra din casă, Florin și Florica, volumul, II.
- 283 " Fântâna Blanduziei. Piesă în 3 acte.
- 322-323 " Despot Vodă, legenda istorică în versuri, în 5 acte, cu o notiță introductivă.
- 180-181 " Ovidiu. dramă, 5 acte în versuri.
- 489-490 **Euf. I. Adam.** Teatru școlar, localizat din franțuzește, pentru băieți și fete.
- 78 **Augier și Sandeau.** Ginerile lui Poirier.
- 533 **Björstjerne Björnson.** Un faliment piesă.
- 275 **Carmen Sylva.** Ullranda. dramă, traducere în versuri de Steuerman,
- 419 **François Coppée.** Lăutarul din Cremona, Pater, drame, tr. în vers. de Tr. D-trescu.
- 463 **Caillavet și Robert de Flers.** Amorul veghiață, comedie în 4 acte trad. D. Anghel.
- 532 **Caillabet și Robert de Flers.** Măgarul lui Buridan (Comedie) trad.
- 248 **D'annunzio.** Făclia sub obroc tragedie, 4 acte.
- 88-89 **Dumas A.** (fiul), Denisa, dramă.
- 302 **Euripide.** Ecuba, tragedie, trad. în versuri.
- 240 **Facca.** Franțuzitele, comedie-farsă în 2 acte și în versuri, urmată de satire și fabule.
- 270 **Grillparzer.** Hero și Leandru, dramă în 5 acte în versuri, trad. de Haralamb G. Lecca.
- 277 **Gorki.** Azilul de noapte, Piesă în 4 acte, trad.
- 320-321 **Goethe.** Faust, tragedie în 5 acte, traducere de Iosif Nădejde. Ilustrații în text.
- 541 **Gogol N.** Revizorul (Comedie) traducere.
- 197 **Hebbel Fried.** Iudita și Holofern, tragedie.
- 615 " Inelul lui Ghighes, tragedie, trad. de G. Bogdan-Duică.
- 232-233 **Hugo Victor.** Ernani, Dramă în 5 acte în versuri trad. de Haral. G. Lecca.
- 449-450 **Hasdeu B. P.** Răzvan și Vidra, poem dramatic.

- 288 **Ibsen.** Un dușman al poporului. Teatru.
 253 „ Stâlpii societății, dramă în 4 acte trad.
 456 „ Ziua învierii, epilog dramatic trad. de
 II. Chendi și Sandu.
 515 „ Nora sau casa de păpuși. Dramă, 5 acte.
 576 **Kampf Leopold.** Seara cea grozavă (piesă).
 236—237 **Lecca Haralamb.** Casta-Diva, Dramă, 4 acte.
 238—239 „ „ Jucătorii de cărți. Piesă 4 acte
 246—247 „ „ Suprema forță, teatru, 4 acte în proză.
 257 „ Căinii, teatru.
 299 **Legouvé Ernest.** Medeea, tragedie, 3 acte, tra-
 ducere în versuri de Edgar T. Aslan.
 19 **Alfred de Musset.** La ce visează fetele co-
 medie; **Auguste Vaquerie.** Ades' băr-
 batul schimbă, comedie; trad. în vers.
 251—252 **Molière.** Bolnavul închipuit comedie în 3 acte.
 255 „ Doctorul fără voe comedie în 3 acte.
 514 „ Avarul, Comedie, traducere.
 440 **Meyer-Forster.** Vechiul Heidelberg, comedie.
 535 **Nicolau Emil.** Urmările, Piesă orig. în 3 acte
 542 **Nicodeni Dario.** Refugiul, Piesă, trad. Metaxa.
 109 **Rosetti D. R. (Max).** Moștenire dela răposata,
 teatru-comedie în proză.
 120 **Rosetti D. R. (Max).** Un leu și un zlot. Co-
 medie într'un act, localizare.
 276 **Racine Atalia și Banville.** Sărutarea, (teatru)
 trad. în versuri de H. Lecca;
 304 **Rostand Em.** Principesa îndepărtată, Teatru
 4 acte în versuri trad. de M. Codreanu.
 471 **Racine.** Andromaca, Tragedie, traducere în
 versuri de D. Nanu.
 221—222 **Shakespeare.** Hamlet, tragedie.
 284 „ Femeia îndărătnică. Comedie în
 5 acte în versuri, trad. de H. G. Lecca.
 294 „ Romeo și Julieta tragedie 5 acte
 în versuri trad. de H. G. Lecca.
 382—383 „ Othello, piesă în acte, trad.
 289 **Sophocle.** Oedip Regele, tragedie 5 acte, trad.
 în versuri de Edg. Aslan.
 328—329 **Schiler.** Wilhelm Tell. Dramă în 5 acte, trad.
 334—335 „ Don Carlos. Infantul Spaniei, trage-
 die în 5 acte, trad. de Willy Ghül.

- 577—578 **Schiller**. Intrigă și Amor, tragedie în 5 acte.
 380—381   ”   Hoții, tragedie în 5 acte, trad.
 420 **Simoni Renato**. Văduva, comedie în 3 acte.
 330 **Ventura Gr.** Copila din flori. comedie 4 acte.
 333 **Ventura Gr.** Curcanii. piesă națion. în 4 acte,
 261 **Wilde Osc.** Salomea, dramă într'un act trad.
           de Z. Bârsan.
 318 **Wagner R.** Tannhäuser, sau lupta cântăreților
           de la Wartburg. Dramă muzicală.
           traducere în versuri de St. O. Iosif.
 455 **Dauș Ludovic**. Blestemul, poem, de pe tim-
           pul Eteriei.
 408 **Euripide**. Ifigenia în Taurida, trad. în versuri
           de P. Dulfu.
 409 **Euripide**. Ifigenia în Aulida. trad. în versuri
           de P. Dulfu,
 480 **Halm F. Camoens**. Poem dramatic într'un
           act trad. de Anghel și St. O. Iosif.
 534 **Iosif și D. Anghel**. Legenda Funigeilor. Poem,
           dramatic în 3 acte.
 264—265 **Victor Hugo**. Regele petrece, dramă în 5 acte
           trad. în versuri de Ludovic Dauș.
 407 **Zola E.** Atacul morii și Innecul, traducere de
           H. G. Lecca.
 63 **Olănescu D. C. (Ascanio)**. Satire. Pe malul
           gârlei, comedie în versuri.
 492 **Beaumarchais**. Barbierul din Sevilla, tradu-
           cere de H. G. Lecca.
 616 **Corneille**. Horațiu, tragedie, trad. în versuri
           de H. G. Lecca.
 620 **Regnard**. Legatarul Universal, comedie.
 621 **Suderman H.** Ioan Botezătorul, tragedie.
-